

REVISTA PRESEI

BULETIN SĂPTĂMÂNAL AL DIRECȚIUNII PRESEI ȘI INFORMAȚIILOR
DIN MINISTERUL AFACERILOR STRĂINE

Nr. 7—8.

Joi, 25 Februarie 1937

S U M A R :

I. PRESA STRĂINĂ DESPRE ROMÂNIA

	Pag.		Pag.
a) DINASTIA :		c) ECONOMIE ȘI FINANȚE :	
Presa bulgară	66	Presa polonă	67
„ polonă	66	„ cehoslovacă	68
„ cehoslovacă	66	„ elvețiană	68
b) POLITICA EXTERNĂ :		„ maghiară	68
Presa iugoslavă	66	„ bulgară	68
„ germană	67	d) DIVERSE :	
„ bulgară	67	Presa iugoslavă	69
„ argentiniană	67	„ elvețiană	69
		„ Statelor-Unite	69

II. CONFERINȚA ÎNȚELEGERII BALCANICE

	Pag.
Presa greacă	70
„ iugoslavă	74
„ turcă	76
„ bulgară	76
„ italiană	77
„ franceză	78
„ engleză	79
„ cehoslovacă	79
„ austriacă	79
„ elvețiană	80
„ polonă	80

III. MICA ÎNȚELEGERE

Presa iugoslavă	81
„ cehoslovacă	81

IV. VIZITA D-LUI VON NEURATH LA VIENA

Presa austriacă	82
„ germană	82

V. EVENIMENTELE DIN SPANIA

Presa franceză	82
„ engleză	83
„ italiană	84
„ portugheză	84

VI. CHESTIUNEA RESTAURĂRII HABSBURGILOR

Presa austriacă	84
„ franceză	85
„ engleză	85
„ elvețiană	86

VII. PROBLEME EUROPENE

Pactul bulgaro-iugoslav	87
Germania și acțiunea în favoarea păcii	87
Politica externă a Iugoslaviei	87
Raporturile Ruso-Finlandeze	87

PRESA STRĂINĂ DESPRE ROMÂNIA

DINASTIA

Presa bulgară.

Sub titlul: „Cum guvernează Regele României. Interesul Suveranului pentru lucrările publice și sănătatea țării“, ziarul POSLEDNA POŠTA publică în numărul său din 8 Februarie următoarele:

„De un an încoace, Regele României practică noul Său sistem de a se sfătui direct cu miniștrii Săi asupra importantelor chestiuni ce interesează țara. Regele Carol se interesează în mod special de chestiunile sanitare și lucrările publice.

„El convoacă în mod periodic pe miniștrii respectivi, ascultă rapoartele lor și participă la soluționarea chestiunilor, dând indicațiuni prețioase.

„In ultimul timp au fost luate măsuri foarte importante asupra chestiunii sanitare și a învățământului țării. In această privință a fost elaborat un vast program, a cărui aplicare va fi început chiar dela începutul actualului exercițiu bugetar“.

Presa polonă.

Ziarul KURJER POLSKI din 15 Februarie publică sub titlul: „România, țara contrastelor și a prosperității“, un foarte interesant articol, în care se subliniază faptul că „România este țara aristocraților și a țărănilor“, însuflețiti cu toții de cultura latină și având savanți iluștri și mari bărbați de Stat, „dar mai ales un conducător ca M. S. Regele Carol II, a cărui influență asupra desfășurării evenimentelor din România este pe cât de puternică, pe atât de excepțional de fericită“.

Presa cehoslovacă.

In numărul din 11 Februarie, PRAGER TAGBLATT, sub titlul „Librăria Regelui Carol“, scrie:

„Zilele trecute Regele Carol a deschis o librărie la București. Ea se află pe calea Victoriei, în fața Palatului Regal. De câțiva ani este cea mai mare ambiție a Regelui să ridice nivelul spiritual al poporului Său. A atacat problema practică, înființând un consorțiu de editare, pe care îl controlează și îl finanțează. Această întreprindere neobișnuită, „Fundatia culturală regală“, publică opere literare și științifice de autorii români și străini, organizează concerte cu artiști celebri și publică două reviste. Atât Regele Carol, cât și Voievodul Mihai, scriu din când în când articole pentru aceste reviste“.

POLITICA EXTERNĂ

Presa iugoslavă.

Ziarele din 11 Februarie reproduc principalele pasaje din discursul ținut de d. profesor N. Iorga la Senat, subliniind afirmațiunile privitoare la politica Iugoslaviei.

Ziarul POLITIKA publică o notă, prin care, comentând declarațiile acestea, scrie că este o eroare să se spună că Iugoslavia ar face o politică germanofilă. Ziarul amintește recentul expozeu al d-lui Stoiadinovici, când primul-ministru a definit astfel politica guvernului său:

„Nu fac nici politică germanofilă, nici politică francofilă, nici politică italoofilă, ci urmez o politică iugoslavo-filă“.

„Această declarație, subliniază POLITIKA, trebuie să fie peremptorie pentru credincioșii noștri aliați, care trebuie să aibă încredere în Belgrad, și asta azi ca și ieri“.

Ziarul se ocupă apoi de chestiunea pactului bulgaro-iugoslav și arată că acest pact s'a încheiat cu acordul prealabil al aliaților din Mica Înțelegere. POLITIKA amintește în această privință expozeul d-lui Stoiadinovici, declarațiile d-lui Rustu Aras și comentariile presei din București, arătând că din toate acestea rezultă că toate Statele Micii Înțelegeri și Înțelegerii Balcanice au fost consultate la timp și și-au dat deplină adeviziune.

POLITIKA respinge învinuirea că Iugoslavia s'ar orienta înspre Statele fasciste și afirmația că „Belgradul ar avea pretense tratative cu Ungaria, în scop de a-și garanta frontierele“. Ziarul declară că știe din sursă competentă că Iugoslavia n'a început nicio negociere de acest fel cu Ungaria. Ziarul încheie arătând că nu voeste să opună acestei informațiuni greșite intrigile urzite la Budapesta, ce tind să înfățișeze România ca fiind pe cale să ducă negocieri în vederea încheierii unui pact de garanție cu Ungaria.

Ziarul VREME revine în articolul său editorial din 12 Februarie, asupra intervenției d-lui profesor N. Iorga în Senatul român, în chestiunea pactului bulgaro-iugoslav.

Ziarul declară: „In timp de 24 de ore guvernele din Praga, București, Atena și Ankara au fost înștiințate în amănunt asupra celor propuse de guvernul din Sofia, și atât timp cât aceste guverne aliate nu daseră aprobarea lor, guvernul iugoslav nu a trimes niciun răspuns celui bulgar“.

VREME adaugă că nu pot fi publicate în fiecare zi desmințiri în legătură cu vestile neadevărate răspândite despre politica externă a Iugoslaviei. „In ultima vreme au fost mult prea multe asemenea șvonuri. Dar după cuvântarea pronunțată de d-l Stoiadinovici, președintele consiliului de miniștri și ministrul afacerilor străine, în fața comisiei de finanțe a Camerei, în ziua de 4 Februarie, socotim că nu mai sunt necesare explicații mai amănunțite pentru presa și cercurile parlamentare ale țărilor amice. Acestea ar trebui să fie mai circumspecte și să nu accepte născociri făurite în străinătate drept adevăruri de bază, înainte de a le fi examinat sursa“.

Ziarul termină subliniind că „relațiile oficiale și personale între reprezentanții responsabili ai Iugoslaviei și României sunt atât de sincere și de cordiale, încât tot ce se știe la Belgrad asupra politicii externe a Iugoslaviei, este cunoscut ministrului afacerilor străine al României. In felul acesta toate cercurile politice române, inclusiv cele din opoziție, au posibilitatea să se informeze cu ușurință asupra politicii externe a Iugoslaviei, fără a mai eăuta lămuriri în presa străină, care are anumite scopuri ce nu au nimic de a face, de obicei, cu interesele celor două țări amice și aliate“.

Toate ziarele din 13 Februarie reproduc lungi extrase din expunerea făcută în fața Senatului Român, de d-l Victor Antonescu, ministrul Afacerilor Străine.

POLITIKA consacră acestui eveniment întreaga sa pagină primă și pune informațiile din București, relative la declarațiile ministrului de externe al României, sub titlul: „D-l Antonescu declară în fața Senatului Român că România a fost leal consultată înainte de încheierea pactului bulgaro-iugoslav, la care și-a dat adeviziunea“.

Ziarul relevă apoi că în cursul expunerii sale, ministrul Afacerilor Străine al României nu a scăpat să sublinieze că Mica Înțelegere și Înțelegerea Balcanică sunt organizațiuni politice, a căror omogenitate și unanimitate n'au fost nicicând mai efective ca azi.

Presă germană.

Expozeul făcut de d-l ministru Antonescu în Senat s'a bucurat de o publicitate largă în presa germană. Rezumatul acestui expozeu a fost reprodus de toate ziarele mai de seamă din Germania.

Astfel BERLINER BÖRSEN ZEITUNG din 13 Februarie a. c. l-a publicat sub titlul: „Strânși și credincioși Micii Înțelegeri“.

În BERLINER TAGEBLATT din 13 Februarie el a apărut sub titlul: „Preludiu la conferința balcanică. Antoneseu despre politica externă a României“.

„FRANKFURTER ZEITUNG“ din 14 Februarie îl redă sub titlul: „D-l Antoneseu dă asigurări liniștitoare“.

Presă bulgară.

Discuțiile din Senatul Român asupra politicii externe a României cu privire la chestiunea Strămtorilor și mai ales cu privire la semnificația politică a pactului de amiciție bulgaro-iugoslav sunt urmărite cu un deosebit interes de presa bulgară din 15 Februarie.

A produs o impresie deosebit de plăcută precizarea făcută de d-l Victor Antonescu, ministrul Afacerilor Străine al României, care a declarat că pactul de amiciție dintre Bulgaria și Iugoslavia a fost realizat cu consimțământul României.

Ziarele bulgare văd în această afirmație o atitudine binevoitoare a României față de Bulgaria, ceea ce face să se creadă că în această atmosferă de îngăduință vor putea fi discutate și lichidate toate chestiunile litigioase dintre cele două state vecine.

Presă argentiniană.

COURRIER DE LA PLATA din 10 Ianuarie publică o scrisoare din București, în care, după ce face o dare de seamă extrem de favorabilă despre capitala noastră, prezintă o înfățișare a stărilor politice din regiunea balcanică.

„Cunoaștem rolul echilibrului pe care l-a îndeplinit Mica Înțelegere dela creațiunea sa, constată ziarul argentinian, până azi. Azi, grație înțelegerii cordiale dintre cele trei guverne din Praga, Belgrad și București și colaborării constante cu Parisul, Mica Înțelegere se găsește într'o situație de primul plan. S'a vorbit, acum de curând, de o slăbire a coeziunii sale și de o răcire a relațiilor dintre Mica Înțelegere și Franța. O serie de fapte care s'au produs în ultimul timp au dat o desmintire formală acestor svonuri.

„Dar importanța Micii Înțelegeri e completată de alianța dintre România și Polonia, care va avea o influență extrem de fericită asupra relațiilor polono-cehoslovace.

„Constatăm cu bucurie, conchide ziarul argentinian, că România, fără nicio exagerare, constituie în mod real axa sistemului politic a unei bune părți a Europei, sistem care formează unul din elementele cele mai eficace pentru salvarea acestei păci care a fost atât de viu susținută cu ocazia recentei călătorii a președintelui Roosevelt la Buenos-Ayres“.

ECONOMIE ȘI FINANȚE

Presă polonă.

În numărul din 10 Februarie GAZETA HANDLOWA publică următorul articol:

„După informații din București, vizita la Varșovia a d-lui Constantinescu, Guvernatorul Băncii Naționale a României, este considerată ca un început al vizitelor ce le vor face reciproc eminenții reprezentanți ai României și Poloniei. Deoarece raporturile economice polono-române în ultimii ani au slăbit mult, s'a hotărât să se facă totul ce este posibil pentru întărirea lor. Factorii români n'au fost mulțumiți de acordul comercial dintre Polonia, România, semnat la București, în luna Octomvrie trecut, care stabilea schimbul de mărfuri dintre ambele țări 1:1. În general, factorii apropriați de Banca Națională s'au arătat nemulțumiți de acea convenție, care pe lângă raportul de 1:1 prevedea și obligațiuni privind unele operațiuni în clearing, care urmau să se facă în valute libere. Deoarece, după date românești, România are un disponibil în Polonia de cca. 2,6 mil. zloți, rezervat din export, sumă ce urma să fie acoperită prin import dela noi, Banca Națională, după cum am spus mai sus, a arătat unele nemulțumiri de condițiunile stabilite prin convenție. Vizita d-lui Constantinescu la Varșovia a fost considerată ca cel mai potrivit moment pentru armonizarea cererilor Băncii Naționale a României cu ale factorilor competenți polonezi. Întrădeavăr, s'a ajuns la înțelegere deplină între factorii români și poloni, înlăturându-se unele greutăți ce stăteau în calea dezvoltării legăturilor comerciale polono-române.

În linii generale aceste probleme s'au clarificat în timpul vizitei d-lui Constantinescu. S'a stabilit, atunci, că detaliile vor fi prelucrate de către comisiunea mixtă polono-română ce a funcționat în Varșovia. După cum am anunțat, lucrările acestei comisiuni s'au sfârșit cu bune rezultate. Până acum, plățile dintre Polonia și România s'au făcut prin intermediul Institutului Polonez de Clearing și al Băncii Poloniei în Polonia și prin Institutul Național de Export și Banca Națională a României în România.

„Importatorii români vor plăti sumele datorate pentru mărfurile poloneze direct Băncii Naționale, ei nu ca până acum Societății Poloneze, pentru comerțul în Compensațiune respectiv în „Compte collecteur“ de clearing, având consimțământul Societății de mai sus.

„Repartiția contingentelor de export în Polonia se va face de către Institutul Național de Export românesc, în baza contingentelor stabilite prin convenția din 24 Octomvrie, iar contingentele de import în România vor fi acordate și în viitor de către Direcțiunea Reglementării Comerțului Exterior din București, în baza aceleiași convenții.

„Raportul între importul și exportul cu România va fi tot 1 : 1, cu diferența totuși că România va întrebuința sumele libere din Polonia :

1. O cotă pentru plata mărfurilor importate din Polonia și restul pentru
2. Necesitățile reprezentanțelor diplomatice românești în Polonia.
3. Transporturile feroviare pe teritoriul polonez.
4. Conturi poștale și
5. Pentru acoperirea altor obligațiuni ale Statului român în Polonia.

„Din pricină că structurile economice ale ambelor țări este din multe puncte de vedere asemănătoare, căci atât România cât și Polonia produce într'o mare măsură ar-

ticole agricole, s'au stabilit posibilitățile unei colaborări economice în acest domeniu, în schimbul reciproc cât și pe piețele străine.

„D. Guvernator Constantinescu, în timpul vizitei sale la Varșovia, s'a interesat foarte mult de viața economică a Poloniei, făcând cunoștință cu reprezentanții industriei, comerțului și finanțelor poloneze.

„La reîntoarcerea d-sale în București, d-l Guvernator Constantinescu a informat pe d-l Tătăărăscu, președintele Consiliului de Miniștri, despre rezultatele vizitei sale la Varșovia. Șeful Guvernului român a mulțumit Guvernatorului pentru bunele rezultate ale lucrărilor dela Varșovia, și a exprimat satisfacția sa pentru ameliorarea ce se prevede în raporturile economice polono-române“.

KURJER PORANNY din 11 Februarie, sub titlul: „România mărește importul din Polonia“, publică următoarele:

„Intreaga presă română comentează pe larg rezultatele acordului comercial polono-român încheiat în ultimul timp. Presa anunță că pentru echilibrarea balanței comerciale active a României, care anul trecut s'a ridicat la 1.200.000 zloți, jumătate din această sumă va servi la acoperirea creanțelor pentru transit pe calea ferată și comunicația poștalo-telegrafică, iar cealaltă jumătate va fi egalată prin intensificarea importului din Polonia. Presa românească prevede că în cel mai scurt timp se va încheia o convenție turistică polono-română, la fel cu cea dintre Polonia și Iugoslavia“.

Ziarul WARSZAWSKI DZIENNIK NARODOWY publică următoarea notă intitulată: „Participarea porturilor României în comerțul Poloniei cu străinătatea“:

„In legătură cu chestiunea recent discutată, a construirii unui canal care să lege Marea Baltică cu Marea Neagră, se discută de asemenea și chestiunea exploatării de către comerțul polon, a porturilor situate pe litoralul Mării Negre și în deosebi a celor românești. Aceste porturi, alături de Gdynia și Danzig, ar putea constitui porți suplimentare pentru expansiunea comercială polonă în Orientul apropiat, Africa și Indii.

„Această concepție, care în definitiv nu este nouă, ar putea să mai aibă încă șanse de reușită, dacă ținem seama că România singură a propus cândva Poloniei să-și creeze o zonă liberă într'unul din porturile ei. Totuși, realizarea acestui proiect este împiedecată de un șir de greutăți de natură tehnică și formală, a căror învingere cere mult timp, din cauză că este nevoie de studii amănunțite și să se găsească un loc corespunzător în ierarhia atâtor nevoi urgente ale economiei naționale polone“.

Ziarul POLONIA din 13 Februarie publică sub titlul: „România țara porumbului și grâului“, un interesant articol, în care se ocupă de eforturile depuse de guvernul român în vederea intensificării producției agricole.

Ziarul polon arată cu cifre că aceste străduințe au fost încununare de succes.

„Astfel, România ocupă locul al treilea în producția mondială a porumbului, locul al patrulea în producția grâului și viței de vie. În ceea ce privește pescuitul, România ocupă în Europa locul al doilea după Uniunea Sovietetelor“.

Presa cehoslovacă.

PRAGER PRESSE, cu data de 13 Februarie, se ocupă de recenta înființare la Cernăuți a Camerei de comerț româno-cehoslovace. Arată că ea prezintă o contribuție pozitivă cu privire la reglementarea, înviorarea și aprofundarea vieții economice.

Presa elvețiană.

Cu data de 18 Februarie, NEUE ZÜRCHER ZEITUNG, ocupându-se de politica economică a Austriei, scrie între altele:

„In traficul cu România nu există de un timp vreun pact. Exportul de fire austriac, cea mai mare parte exportându-se în România, are urgentă nevoie de o reglementare nouă a raporturilor. Ca și în traficul cu Elveția, autoritățile românești au cerut în ultimul timp și Austriei tot mai insistent achitarea mărfurilor românești în deize, iar nu în clearing. În mod vădit, situația de deize a Băncii Naționale a României a luat acestor cereri românești mult din temeinicia lor și din valoarea lor de luptă. Repartizarea devizelor anunțată zilele acestea de România pentru importul mărfurilor străine care se necesită urgent, dovedește că guvernul român nu mai vrea să insiste atât de mult asupra cererilor sale de achitare sporită în deize. De asemenea s'au simplificat esențial formalitățile românești pentru import. Negocianții austriaci speră deci în mod întemeiat într'un acord relativ grabnic cu România.

„In ce privește Elveția, care va intra de asemenea în curând în negocieri cu România, aceste dovezi ale situației de deize îmbunătățită, sunt poate pentru ea mai importante decât pentru Austria, care n'a contribuit atât de mult ca Elveția la puternica activare a bilanțului economic român. Excedentul de import al Elveției a sporit mult anul trecut, în urma traficului cu România. Totuși nu s'au înlăturat obstacolele care stau în calea exportului nostru în România, care prezintă posibilități bune de de-bușeu. Mai prezintă interes faptul, că îmbunătățirea situației devizelor românești a avut ca efect o puternică scădere a agio-ului de deize la bursa neagră a României“.

Presa maghiară.

In numărul din 13 Februarie PESTER LLOYD publică un articol de d. J. F. Köver, în care se ocupă de comerțul extern al României. După ce arată că rezultatul din anul 1936 a fost favorabil, scrie în continuare:

„România se pregătește să desființeze rețeaua convențiilor de clearing, pentru ca să recâștige libertatea ei de acțiune cu privire la deize.

„O a doua misiune, poate mai dificilă, care va trebui să fie de asemenea soluționată în anul curent, este menținerea excedentului de export necesar. Importul sporește încet și probabil va mai spori, așa că nu se va repeta un activ la nivelul celui din anul 1936. Afară de aceasta, exportul amenință să scadă, din cauză că există temeri de pagube în agricultură, în urma frigului, iar producția de petrol scade de luni de zile. Din cele de mai sus se poate vedea ce primejdii ne amenință economia de deize, în urma scăderii exportului a acestor două produse“.

Presa bulgară.

SLOVO cu data de 10 Februarie publică, sub titlul „Legăturile comerciale româno-ruse, următoarea informație:

„Acordul comercial încheiat între România și Rusia Sovietică începe să se aplice.

„In ultimul timp România a primit un transport de semi-fabricate metalurgice Sovietice. România a expediat la rândul său un transport de piele fină. În curând atașatul comercial sovietic a propus să vândă României mașini agricole.

„In general operațiile comerciale încheiate până acum nu sunt de o importanță prea mare“.

DIVERSE

Presa iugoslavă.

VREME cu data de 9 Februarie publică sub titlul: „Inarmarea României“, o corespondență specială a trimisului său din București, în care scrie următoarele:

Conform știrilor oficiale, guvernul d-lui Tătărescu a consacrat activitatea sa din ultimele luni, înarmării țării. Problema apărării naționale a fost, în ultimul timp, una din principalele griji ale guvernului român. Mecanizarea armatei și dezvoltarea aviației sunt punctele principale cărora guvernul român le-a acordat cea mai mare atenție. Situația financiară, destul de grea, a fost principala piedică care n'a permis să se dea mai multă atenție reorganizării armatei. Inșă, dat fiind că bugetul român a putut fi echilibrat, în ultimii doi ani, s'a purces la elaborarea unui detaliat plan de înarmare și astăzi se poate proceda la realizarea programului militar. Președintele guvernului d-l Tătărescu a declarat recent în parlament, că intenționează în decursul anului 1937 să realizeze un fond de 20 miliarde lei pentru înarmare. Bugetul Ministerului Apărării Naționale nu intră în această sumă. Prima încercare de a crea un fond separat, în afară de bugete, s'a făcut acum doi ani când s'a efectuat împrumutul de înzestrare. Acest împrumut a dat aproape două miliarde lei, sumă ce s'a întrebuințat pentru dezvoltarea industriei militare interne. Pe de altă parte s'a creat un fond special pentru apărarea națională. Taxele speciale puse pe zahăr și alte produse aduc anual pentru acest fond 2,5 miliarde lei. În afară de aceasta, s'a emis o serie de mărci „de aviație“ și taxele pe spectacole, care aduc aproape 700 milioane pe an. Trebuie de asemenea adăugat că fondul pentru apărarea națională s'a mărit acum șase luni, cu 6 miliarde lei, datorită reevaluării rezervelor de aur ale Băncii Naționale, care au adus și stabilitatea leului. Necesitățile României pe terenul apărării naționale au fost întotdeauna foarte mari, din care cauză nu s'a putut proceda la efectuarea programului militar fără sprijin financiar străin. De doi ani, d-l Tătărescu duce tratative cu străinătatea pentru a completa materialul de război printr'un credit mai îndelungat. Primul acord în acest sens s'a încheiat cu Franța. Împrumutul vechiu al României s'a consolidat cu această ocazie, la care s'a adăugat și creditele noi. România intenționează să-și plătească toate datoriile sale în Franța, cu petrol, de care guvernul român are în cantități mari, deoarece proprietarii întreprinderilor petrolifere plătesc anual o anumită cantitate de petrol în natură. Datorită acestui acord cu Franța, România a putut comanda materialul necesar pentru artilerie grea și aviație. Un alt acord asemănător a fost încheiat recent la Praga, între România și Cehoslovacia.

Pe bazele acestui acord, fabricile „Skoda“ și „Zbrojovka“ s'au obligat să procure pentru România, în timp de zece ani, diferite materiale de război în sumă de 500 milioane coroane ceh. Industria militară cehoslovacă va fabrica pentru România în special, tancurile și material pentru artilerie. Ceva mai mult, România a încheiat un acord cu Iugoslavia, datorită căruia se va putea face schimbul aramei cu petrolul. Aceste acorduri însă nu pot înfățișa programul total al înarmării. România a comandat de asemeni o mare cantitate de material de război în Germania, Italia și Polonia.

„Concursul Poloniei în acest domeniu este foarte însemnat, deoarece ea intenționează să creeze o industrie militară în însăși România. Avioanele militare grele tip polon, se fabrică astăzi în România la fabricile de avioane IAR., ale căror produceri anuale se ridică la 200 avioane. De curând, unul din deputații parlamentului

român a interpelat guvernul, în legătură cu un articol publicat în „La Petit Illustration“ în care se vorbea despre insuficiența înarmare modernă a infanteriei românești, de lipsa cantității suficiente de tancuri și avioane.

„Azi se poate spune că această lipsă va putea fi încurând îndreptată. Planul de înarmare, ce trebuie realizat în termen de 12—18 luni, prevede înzestrarea armatei române cu potențialul de război cel mai modern, cu mitraliere și avioane din cele mai noi modele. Faptul că România, care a fost nevoită până acum să-și completeze cantitatea armelor în străinătate, vrea să-și creeze o industrie proprie, este foarte important. Din sus-amintita sumă de 20 miliarde lei, o bună parte s'a investit în industria românească, pentru apărarea națională și pentru ridicarea noilor centre industriale. Producerea aeriană românească a ajuns la cel mai mare grad, iar producerea munițiilor, explozivelor, mitralierelor și materialului de război se efectuează treptat.

„Peste doi ani sau poate și mai curând — conchide ziarul — armata română va fi definitiv reorganizată“.

Presa elvețiană.

NEUE ZÜRCHER ZEITUNG cu data de 8 Februarie sub titlul „Istoria balcanică“, se ocupă de cărțile apărute pentru cunoașterea istoriei a diferitelor țări balcanice. Cu privire la România, enumeră cărțile d-lui Nicolae Iorga, care a contribuit cel mai mult la cunoașterea istoriei României în afară de granițe; cărțile englezului Seton Watson, ale lui Wolfgang Höpker și Georges Oudard.

Presa Statelor-Unite.

Marele cotidian american NEW-YORK TIMES, ale căruie coloane sunt deschise cititorilor săi, a publicat o scrisoare a unui domn Jacob Bromberg dintr'o localitate de lângă New-York. Această scrisoare, pe lângă falsificarea adevărului și atacurile aduse României, conținea și pasagi jignitoare la adresa fostului președinte al Statelor-Unite, Woodrow Wilson.

Prompt și fulgerător și din proprie inițiativă, a venit răspunsul d-lui prof. universitar Charles Upson Clark, care pune la punct pe obscurul agitator maghiar:

„În scrisoarea sa către NEW-YORK TIMES, Iacob Bromberg spune: „România mobilizează din nou contra unei Ungarii neputincioase...“. Orice ar crede cineva despre pretențiile Ungariei asupra Slovaciei, Transilvaniei și Banatului, nu poate fi nicio scuză de a mai crede în basme că România a atacat Ungaria în 1919.

„Totmai contrariu este adevărul. Succesul lui Bela Kun când a înființat guvernul comunist în Budapesta, l-a împins să pună în execuție planul îndrăzneț de a zdrobi România printr'un atac simultan pe două fronturi și astfel să adauge și România la grupul Statelor comuniste. Cu o armată puternică și artilerie grea — inclusiv tunurile rămase dela Mackensen, — Bela Kun reușește să pătrundă în teritoriul românesc în Iulie 1919, pe o distanță cam cât aceea dela New-York la Filadelfia. Românii trimiseseră forțele lor principale în Răsărit, pentru a opri atacul sovietic, de care se temeau mai mult, dar care se văzu că-i mai puțin formidabil; și le-a trebuit mai multe zile de lupte crâncene, ca să alunge forțele lui Bela Kun dincolo de Tisa.

„Campania lor, din punct de vedere tactic, a fost foarte interesantă; și pe cât știu, singura dare de seamă completă despre aceasta, — bazat pe rapoarte militare amănunțite ale generalilor români—poate fi găsită în cap. VIII din lucrarea mea „Greater Roumania“, În vremea

aceea, în Octomvrie, am vizitat mai multe din acele câmpuri de luptă din Transilvania, sfâșiate de obuzele lui Mackensen și am petrecut mai multe zile la Budapesta, în cursul ocupației românești, care eliberase orașul de coșmarul *teroarei roșii* și de exploatarea comunistă. Am fost martor la recunoștința „amicilor“ unguri și evrei pentru eliberarea lor și sunt în situația de a da mărturie, după propria mea observație, despre moderația extraordinară a comandantului român, în comparație cu jefuirea Bucureștilor de către Puterile Centrale.

„N'am să uit niciodată contrastul dintre camera de

hotel, pe care o avusesem cu puțin mai înainte la București: nici căldură, nici covoare și nicio pătură de învelit; Germanii, Ungurii, Turcii și Bulgarii luaseră tot; așa că a trebuit să mă învelesc cu paltonul, și dintre luxul camerei dela „Duna Palota“ din Budapesta, cu calorifer, covoare groase și plăpumi de mătase.

„E adevărat că retragerea Românilor a netezit calea pentru actualul regim reacționar din Ungaria; dar Ungurii trebuie să fie recunoscători armatei române. De n'ar fi fost succesele Românilor contra lui Bela Kun, Ungaria ar fi și azi un avanpost al Sovietelor“.

CONFERINȚA ÎNȚELEGERII BALCANICE

Presa greacă.

Cu mult înainte de data de 15 Februarie, presa greacă a început să se ocupe de Conferința Consiliului permanent al Înțelegerii Balcanice, subliniind importanța acestei reuniuni, după încheierea pactului bulgaro-iugoslav, după întvederea dela Milano, și într'un moment atât de grav al situației internaționale.

Astfel, KATHIMERINI din 5 Februarie scrie:

Conferința Înțelegerii Balcanice care a fost determinată a se ține la 15 Februarie va dovedi încăodată cât de strânsă este solidaritatea celor patru țări ale Pactului, cât de statornică este legătura de alianță care unește, pentru o colaborare roditoare în favoarea păcii, țările balcanice ale pactului tetrapartit și cât de puternice sunt legăturile de prietenie între ele, așa după cum a dovedit deja funcționarea de trei ani de zile a Înțelegerii Balcanice.

„Noua sesiune din Februarie, dacă ar fi vorba să uimească, aceasta va fi nedespărțirea și neclătinarea alianței balcanice. Grecia, ca și toate celelalte State care fac parte din Pact, va fi fericită, constatând această realitate care este realitatea păcii“.

La rândul său, ETNOS, cu aceeași dată, declară:

„Intâlnirea contelui Ciano cu Rüstü Aras la Milano și întrunirea Consiliului Înțelegerii Balcanice la Atena, la 15 Februarie, sunt evenimente care contribuie foarte mult și în chip pozitiv la cimentarea păcii.

„Convorbirile ministrului italian al afacerilor străine cu colegul său turec, privesc statornicirea regimului Mediteranei, și cu siguranță că vor ajunge la rezultate concrete, completând cele reușite deja, prin acordul anglo-italian.

„Conferința dela Atena va dovedi încăodată cât de strânse și neclătinate sunt legăturile dintre Statele balcanice și va evidenția iarăși faptul că gruparea lor consfințește pe deplin securitatea Peninsulei și constituie un factor foarte însemnat pentru pace și un reazem nezdruncinat al ordinii existente în Europa.

„Grecia este fericită că în capitala ei se întrunește Consiliul Înțelegerii Balcanice. Intrând ea singură pe calea dreaptă, asigurând pe deplin pacea ei launtrică, va vedea cu o bucurie excepțională, strângându-se la Atena reprezentanții aliaților săi, astfel în cât, să constate din nou împreună cu guvernul ei, cât de strânsă și de sinceră este colaborarea între ei și să pună temeliile eforturilor lor de mai departe pentru servirea intere-

selor popoarelor Peninsulei, și, în general, a chestiunii păcii.

„Acest efort va continua cu aceeași tărie și, de sigur, cu aceeași reușită, pentru că este inspirat de o sinceritate desăvârșită, deoarece coincide pe deplin cu îndrumările atât ale grupării întregi, cât și fiecărui membru în parte.

„În vreme ce Puterile Mari nu reușesc să găsească nici măcar baze de înțelegere pentru neînțelegerile dintre ele, fiind despărțite chiar în două fronturi opuse, astfel încât să provoace în chip firese primejdii de fricțiuni și nutrind neliniștile continuu asupra situației internaționale, Statele Balcanice continuă să dea lumii întregi pilda colaborării pozitive și roditoare, care este poate singurul organ din lume, pentru o servire cu rezultate bune pentru pace“.

ELINIKON MELLON din 7 Februarie, relevă importanța conferinței, scriind:

„Consiliul Înțelegerii Balcanice se întrunește la Atena, la 15 curent, având de discutat chestiuni foarte serioase și privind, firește, Statele balcanice. Discuțiunile dela Atena, care vor începe după câteva zile, capătă o însemnătate covârșitoare și o gravitate, din pricina evenimentelor serioase care au avut loc în vremea din urmă, cum este acordul mediteranean, pactul de prietenie perpetuă, între Bulgaria și Iugoslavia, precum și convorbirile turco-italiene.

„Evident că este vorba de chestiuni foarte serioase, care reglementează definitiv soarta tuturor Statelor balcanice într'un chip, asigurând pe deplin drepturile căpătate de fiecare din acestea și înlăturarea fricțiunilor pentru viitor între ele“.

Sub titlul: „Seninătatea balcanică“, ziarul PROIA din 11 Februarie scrie:

„În timp ce orizontul internațional se întunecă din ce în ce mai mult și pe zi ce trece se adaugă noi neliniști pentru pace, în Balcani se înregistrează o seninătate statornică, cu totul inversă față de obscuritatea orizontului restului Europei.

„Peste câteva zile, Lunea viitoare, se întrunește la Atena conferința anuală ordinară a Înțelegerii Balcanice, în mijlocul unei atmosfere, a cărei cordialitate caldă se simte de pe acum. Ministrul afacerilor străine al Turciei, d. Rüstü Aras, atât la Belgrad, când a trecut pe acolo, întorcându-se dela Geneva, cât și la Sofia, a recurs la declarațiuni, constatând cimentarea înțelegerii și colaborării popoarelor balcanice. La astfel de declarațiuni, asemănătoare a recurs în vremea din urmă și președintele de consiliu și ministru al afacerilor străine al Iugos-

laviei, d. Stoiadinovici, și ministru afacerilor străine al României, d. Victor Antonescu, era vorba, înainte de a veni la Atena, să treacă prin Ankara, pentru o vizită prietenească față de diriguitorii Turciei, vizită, care a fost amânată după Conferința Balcanică, din cauza boalei sale. Pe reprezentanții Statelor balcanice amice și aliatale îi așteaptă aici o simpatie generală călduroasă, simpatie și cordialitate în mijlocul cărora au loc întotdeauna întrunirile Consiliului Înțelegerii Balcanice.

„A fost o epocă — și n'a durat multă vreme — în care tot ceea ce se întâmpla în peninsula Balcanică, turburată, inspira neliniște în întreaga Europă. Era o epocă în care duceau în Balcani o concurență îndârjită, „influențele străine“, care puneau față în față popoarele balcanice. Se ascundeau însă și alte încercări popoarelor acestei peninsule îndată după izbânda lor și în cursul războiului mondial. Aceste încercări au fost transformate, din fericire, în experiență pilduitoare și balcanicii au înțeles că interesul lor era să-și dea mâna și să urmeze sincer, și decisiv, calea colaborării.

„Impăcarea Greciei și Turciei a fost cea dintâi manifestare a acestei noi mentalități. În restul Europei se socotea o himeră împăcarea și colaborarea a două națiuni care se luptau cu înfocare și cu sânge secole întregi. Și cu toate acestea, prietenia eleno-turcă este azi o realitate, pe care o înțelege orișicine. Și este o prietenie dintre cele mai solide din câte leagă națiunile una cu alta. Înțelegerea Balcanică a cimentat și mai mult statornicirea și pacea în Peninsula noastră. Peninsula Balcanică a devenit o regiune senină în mijlocul unei Europe, care este amenințată în continuu de furtună îngrozitoare. Și în vreme ce pretutindeni, în Europa domnește o nesigurantă nervoasă și neliniștitoare pentru ziua de mâine, conducătorii răspunzători ai Balcanilor își continuă o peră lor pacifistă, consolidând în totdeauna, la fiecare nouă întâlnire a lor, prietenia fertilă și colaborarea țărilor lor. În locul manifestărilor de neîncredere și de turburare care se înregistrează în evoluția neliniștită a situațiunii internaționale, în Balcani se aud cuvinte de bună înțelegere și ordine, ca un preludiu al conferinței care se apropie.

„Aceasta poate că constituie o servire pozitivă a păcii mondiale. Este o pildă obiectivă de colaborare în armonie a tuturor popoarelor, orice le-ar fi despărțit în trecut, atunci când domnește logica și înțelegerea mai adâncă a interesului comun“.

Ziarele din 14 Februarie salută în termeni foarte călduroși pe delegații străini la Consiliul Înțelegerii Balcanice, precum și pe cei care vor participa la lucrările conferinței de presă a Înțelegerii Balcanice, și care au și sosit pe terenul elen.

KATHIMERINI, relevă că Înțelegerea Balcanică intră în al patrulea an de existență. „Acest organism a devedit până acum că este un pact care poate servi drept model de solidaritate frățească și de colaborare sinceră între Statele care îl alcătuiesc. Ceea ce au câștigat țările Înțelegerii Balcanice în cei trei ani care au trecut, este de pe acum foarte important. Cele patru țări se prezintă pe terenul diplomatic indisolubil unite, contribuind astfel la pacea generală“.

Ziarele salută pe d-nii Victor Antonescu și Victor Bădulescu, ministrul de externe și subsecretarul de Stat al Ministerului Afacerilor Străine din București, care vizitează pentru prima oară oficial Grecia, făcând elogiul lor și subliniindu-le activitatea. În același timp, presa salută și pe d-nii Stoiadinovici, primul-ministru și

ministrul de externe al Iugoslaviei și Rüstü Aras, ministrul de externe al Turciei.

Totodată, ziarele relevă gestul consiliului comunal al orașului Salonic, care a dăruit președintelui Kemal Atatürk, casa în care s'a născut șeful națiunii turcești, căci Kemal Atatürk, este născut la Salonic. Această casă va fi transformată în muzeu.

În sfârșit, presa dă publicității lungi incursiuni în istoria constituirii și funcționării presei Înțelegerii Balcanice, subliniind importanța operii sale.

Toate ziarele elene, din 15 Februarie, consacră numeroase articole sesiunii Consiliului Înțelegerii Balcanice.

Presa subliniază că actuala sesiune a consiliului se va desfășura într'o atmosferă foarte cordială și plină de armonie. După ce trec în revistă activitatea de până acum a Consiliului Înțelegerii Balcanice, în vederea unei cât mai strânse colaborări pașnice în Balcani, ziarele subliniază că Înțelegerea Balcanică a știut să contribuie nu numai la menținerea ordinii în Balcani, dar că ea a servit într'o largă măsură și la asigurarea păcii europene.

Vizita la Atena a d-lor Victor Antonescu și Victor Bădulescu, este obiectul atențiunii deosebite a ziarelor elene din 16 Februarie, care, subliniind prezența pentru întâia oară în calitate oficială pe teritoriul elen a șefului departamentului român al externelor și a primului său colaborator, schițează în termeni foarte călduroși cariera și realizările din domeniul financiar și diplomatic ale celor doi reprezentanți ai României.

MESSENGER D'ATHENES, KATHIMERINI, PROGRES, precum și alte ziare din Salonic și Atena, citază și episodul din anul 1917, când d. Victor Antonescu, a sâurat pe bordul unui avion francez dela Salonic la Iași.

De asemenea, ziarele elene insistă asupra activității diplomatice mult prețuite a d-lui Victor Antonescu, în ultimele luni, în capitalcele aliatale și la Societatea Națiunilor.

Pe de altă parte toate ziarele ateniene consacră ample articole conferinței balcanice, insistând asupra atmosferei de încredere și cordialitate în care se desfășoară sesiunea consiliului.

ELEFTERON VIMA, constată că existența Înțelegerii Balcanice se dovedește din ce în ce mai folositoare și că datorită ei, Statele Balcanice au reușit să îndepărteze din peninsula influențele străine, care făceau propagandă pentru interese proprii.

Ziarul subliniază că principalul rezultat al Înțelegerii Balcanice după trei ani este înlocuirea vechilor desbinări prin spiritul de solidaritate și prin dispoziția din ce în ce mai mare de colaborare, nu numai în domeniul politic, dar și în cel economic și gazetăresc.

VRADINI, ATHINAİKA NEA și TYPOS, exprimă bucuria poporului grec pentru faptul că nobila lui ambiție ca Peninsula Balcanică să devină un adevărat factor internațional, cu cuprins politic, economic și înainte de toate, moral, constituie norma după care gândesc și-și călăuzesc sentimentele lor și celelalte trei popoare aliatale.

ETHNOS, referindu-se la victoriile câștigate de Înțelegerea Balcanică, în împrejurări serioase, arată că acest organism a devenit o realitate vie, precum și un element de ordine și statornicie.

ESTIA exprimă credința sa că actuala conferință dela Atena va da celor patru State balcanice, ca și restului Europei prilejul să aprecieze cât de statornică este înțelegerea lor.

Ziarele, bogat ilustrate, consacră pagini întregi celor două conferințe, Conferința consiliului permanent al Înțelegerii Balcanice și Conferința presei Înțelegerii Balcanice.

Comentariile reflectează optimismul afirmat categoric în discursurile d-lor Metaxas și Stoiadinovici, rostite la banchetul dat de guvernul grec.

PROIA scrie: „Temeiurile trainice ale Înțelegerii Balcanice își au rădăcinile în redășteptarea conștiinței naționale a celor patru țări care socotesc unirea și cooperarea lor ca o necesitate vitală. Înțelegerea aceasta nu este produsul fragil al laboratoarelor diplomatice, ci produsul unei politici conștiente, călăuzită de pozitivismul intereselor comune. Ea va ieși și mai robustă din conferința actuală și va răspândi un suflu de pace asupra Europei agitate“.

KATHIMERINI declară: „Înțelegerea Balcanică și-a început lucrările într-o atmosferă a cărei cordialitate s'a manifestat încă dela intrarea reprezentanților oficiali ai celor trei State pe teritoriul grec.

„De aceea, întreaga națiune dorește ca cele două conferințe să aducă rezultatele așteptate cât mai repede cu putință“.

ELEFTERON VIMA scrie: „Înțelegerea Balcanică este mai trainică acum, prin rezultatele dobândite decât prin motivele care au inspirat-o. În locul vechilor rivalități, au urmat sentimentul de solidaritate și spiritul de colaborare care se desvoltă din ce în ce mai mult“.

Ziarul înfățișează apoi activitatea Înțelegerii Balcanice în toate domeniile și vorbește de conferința presei, „care va găsi o cale efectivă pentru colaborarea ziarelor din cele patru țări, de ultima conferință a guvernatorilor celor patru bănci de emisiune, care s'au întrunit în scopul de a desvolta raporturile economice dintre țările Înțelegerii Balcanice, precum și de celelalte organisme care se ocupă cu problemele marinei comerciale, turismului, cooperării intelectuale și sportive, tot atâtea frumoase activități, care ajută puternic Consiliul Înțelegerii Balcanice, în splendina sa operă împăciuitoare“.

Ziarul ACROUOLIS, socotește că cele două conferințe înseamnă două evenimente gemene care caracterizează în mod elocvent colaborarea cordială a popoarelor din Balcani.

„Astfel de conferințe, adaugă ziarul, înseamnă totdeauna un progres în raporturile dintre cele patru țări aliante. Nu există niciun grec care să pună în îndoială faptul că în curând, poate, logica lucrurilor va aduce Înțelegerii Balcanice o entitate care să o completeze și pe care o dorim“.

HELLINIKON MELLON scrie: „Conferința Înțelegerii Balcanice își va atinge nobilele sale scopuri. Dovada o face colaborarea atât de vădit sinceră a celor patru țări ai căror reprezentanți au pus ieri opera de pace pe temelia nesdruncinate“.

Ziarele din 17 Februarie continuă a se ocupa pe larg de lucrările consiliului permanent al Înțelegerii Balcanice, relevând spiritul sincer de pace și de încredere desăvârșită ce caracterizează activitatea depusă de guvernele respective pentru asigurarea colaborării între popoarele lor, în vederea întăririi păcii în Balcani.

ELEPHTERON VIMA constată că lucrările consiliului întrunit la Atena sunt caracterizate prin dorința sinceră de pace și hotărârea de a contribui la întărirea

bunei înțelegeri în Balcani prin toate mijloacele posibile.

Ziarul comentează pe larg discursurile schimbate între d-nii Metaxas, și Stoiadinovici și încheie, astfel: „Nici că se putea un mai limpede și mai viu spirit adânc și sincer al păcii, care inspiră acțiunile și îndrumază menirea Înțelegerii Balcanice“.

ATHINAÏKA NEA relevă că sesiunea actuală a consiliului coincide aproape cu cea de a 13-a aniversare dela iscălirea pactului balcanic care s'a făcut la Atena la 9 Februarie 1934. „De atunci Înțelegerea Balcanică a evoluat într-o grupare din cele mai însemnate din punct de vedere diplomatic ale Europei de răsărit, grupare, care a reușit nu numai să asigure pacea în Balcani, dar, care poate influența și țările europene în general, totdeauna, în scopul liniștii și al împăcării popoarelor“.

Ziarul constată că una din sforțările cele mai de seamă și mai serioase ale acestui organism este colaborarea economică între țările balcanice.

„Țările peninsulei balcanice, scrie ziarul, pot foarte bine să se completeze una pe alta și o reglementare potrivită a legăturilor lor economice și comerciale poate să aducă foloase foarte prețioase tuturor. Comerțul dintre țările balcanice se îmbunătățește din ce în ce și nu există nicio pricină de a ne îndoi că cu cât va trece vremea, cu atât îmbunătățirea va fi mai mare și mai simțită“.

AKROPOLIS arată încrederea cu care poporul elen urmărește lucrările conferinței și credința că Înțelegerea Balcanică va evolua spre un cuprins cât mai larg.

ELEFTEROS ANTROPOS scrie: „Sforțările țărilor balcanice de a organiza pacea înregistrează odată, cu conferința dela Atena, o nouă etapă de progres. Atmosfera adânc prietenească și cordială în mijlocul căreia au fost duse dela început conversațiile dovedește cât de mult a progresat această Înțelegere, în intervalul celor trei ani de zile, și cum cei care credeau acordul balcanic ca un vis, întâlnesc azi o realitate vie.

„Reprezentanții distinși ai României, Turciei și Iugoslaviei, pe care, cu atâta căldură i-a primit poporul elen, care urmărește cu mare atenție convorbirile lor cu președintele consiliului, d. Metaxas, care este și ministru al afacerilor străine, trebuie să fie siguri că în țara aceasta chestiunea Înțelegerii Balcanice a devenit conștiința însăși a tuturor elenilor“.

„Noul Stat elen, continuă ELEFTEROS ANTROPOS, a făcut din această chestiune una din țintele sale cele mai de seamă, deoarece este convins că pacea însăși depinde de colaborarea celor ce asigură renașterea și înălțarea popoarelor“.

Ziarul ETHNOS relevă din discursul d-lui Metaxas că „dorința unanimă pentru întregirea pactului balcanic“ a fost exprimată de președintele consiliului de miniștri al Greciei, pentru ca toate țările să poată aduce contribuția lor la opera de pace în Balcani.

Ziarele KATHIMERINI, TYPOS, VRADINI, PROIA și ETHNIKI, publică de asemeni articole relevând importanța conferinței.

Toate ziarele se ocupă de asemeni de conferința de presă balcanică, relevând importanța colaborării de presă pentru adâncirea ideii de pace în Balcani.

Ziarele publică articole de fond în care se ocupă de discursurile politice pronunțate, cu ocazia dîneului ofe-

rit reprezentanților țărilor din Înțelegerea Balcanică, de d-nii Metaxas și Stoiadinovici, subliniind și comentând pasajele importante, menite să asigure strânsa colaborare dintre Statele membre ale Înțelegerii Balcanice.

Ziarele subliniază totodată pasajele prin care se relevă eficacitatea inalterabilă a acestei alianțe, bazată pe respectarea regimului teritorial stabilit prin tratate,

Ziarul KATHIMERINI scrie: „D. Metaxas a exprimat convingerea reală a Greciei oficiale și a poporului elen, afirmând prin discursul său că d-sa consideră pactul de amicitie dintre Bulgaria și Iugoslavia ca un precursor al unui viitor mai bun, nu numai pentru cele două țări semnatare, ci și pentru toate Statele din Balcani, deoarece acest pact înseamnă un progres spre completarea Înțelegerii integrale, dorită cu ardoare de toți balcanicii.

„Această afirmație categorică, scrie ziarul, este suficientă pentru a împrăști orice îndoială și orice veleități rău voitoare din partea unor anumite centre interesate, să provoace îndoieli, cu privire la spiritul de unitate și solidaritate al Înțelegerii Balcanice. Ziarul face o apropiere între aceste declarații ale șefului guvernului elen și răspunsul d-lui Stoiadinovici, care, vorbind despre influența fericită a pactului balcanic, asupra situației din Peninsula Balcanică, și-a afirmat credința sa nestrămutată în viitor.

„Este vorba, termină ziarul, de încrederea în eficacitatea și menținerea pactului balcanic, și această încredere este aceea care predomină, în mod incontestabil, lucrările actualei conferințe din Atena“.

Ziarul PROIA scrie că aceste cuvinte oficiale vor avea de sigur o largă repercusiune înăuntrul frontierelor țărilor balcanice, ele fiind pline de curaj, de claritate și precizie.

Ziarul ELEFTHON VIMA, scrie: „Din discursurile pronunțate reiese spiritul care stă la baza lucrărilor conferinței celor patru miniștri de externe ai țărilor Înțelegerii Balcanice. Nu putea să fie exprimat într'un mod mai concret și mai viu spiritul sincer de pace, care însufletește eforturile membrilor consiliului Înțelegerii Balcanice și nici să sublinieze rolul acestei organizații, decât au făcut-o reprezentanții Greciei și Iugoslaviei, în discursurile pronunțate“, termină ziarul.

Toate ziarele comentează în chip călduros toasturile ținute de d-nii Metaxas, șeful guvernului elen, și Stoiadinovici, președintele de consiliu al Iugoslaviei, în cursul dincului oferit în onoarea delegațiilor la conferința balcanică.

ETHNOS scrie: „Dorința unanimă de a se vedea completându-se pactul balcanic a fost formulată de d. Metaxas, care a făcut urarea comună ca și celelalte popoare să-și dea concursul la opera pacifică ce rămâne de îndeplinit în peninsula balcanică“.

ATHINAÏKA NEA scrie: „Toastul d-lui Metaxas și răspunsul d-lui Stoiadinovici nu exprimă numai cordialitatea ce există în raporturile dintre statele balcanice, ci precizează și directivele balcanice“.

ESTIA declară: „Ceea ce caracterizează toasturile este sinceritatea, claritatea și cordialitatea lor. Este bine mai ales să subliniem că atunci când a vorbit fără să omită nicio chestiune, d. Metaxas nu a fost numai interpretul fidel al sentimentelor și părerilor opiniei publice elene, ci a făcut serviciu pozitiv și pactului balcanic și păcii balcanice, care pot să se bizuie numai pe sinceritate și

precizie. Răspunsul d-lui Stoiadinovici a fost marcat și el de același devotament pozitiv și sincer către pace și capătă o valoare cu atât mai mare, cu cât nu s'a mărginit numai la vorbăria goală ale unui internaționalism academic sau suspect, ci este inspirat de un nobil naționalism și o perfectă conștiință a obligațiilor generale ale țărilor balcanice. Astfel s'a afirmat încă odată și în mod mai limpede și mai oficial caracterul fundamental al pactului balcanic ca instrument de pace, neîndreptat contra nimănui, dar acceptând, tocmai dimpotrivă, cu bunăvoință concursul celorlalte puteri în eforturile sale pacificatoare“.

Același ziar relevă pasaje din toast, în care d. Metaxas a subliniat că „cele patru State ale Înțelegerii Balcanice și-au unit în mod liber eforturile nu numai pentru a-și garanta frontierele balcanice, nu numai pentru că există între ele o sinceră amicitie, ci și pentru că le unește o legătură realmente puternică: atașamentul lor pentru cauza păcii“.

Toate ziarele din 18 Februarie publică articole relevând importanța lucrărilor celei de a doua conferințe a presei Înțelegerii Balcanice și deciziile luate.

Ele subliniază mai ales că presa balcanică a fost totdeauna un factor de o importanță excepțională, care a ajutat eforturile politice ale guvernelor aliate, având deplină conștiință de misiunea sa și lucrând cu o metodă și cu un curaj demn de laudat.

KATERIMINI scrie în această privință: „Așa cum a arătat d. Lukovici, directorul Presei dela Belgrad, presa balcanică a reușit să reacționeze în mod victorios, de curând, contra intrigilor inamicilor păcii în Balcani“.

Toate ziarele din 19 Februarie consacră articolele lor de fond analizei comunicatului dat ieri de consiliul permanent al Înțelegerii Balcanice. Ele sunt unanime în a recunoaște că prin claritatea și precizia sa, comunicatul dă o nouă forță și vitalitate coaliției balcanice.

PROIA scrie: „Puternicul instrument de pace care este Înțelegerea Balcanică nu putea decât să contribuie cu forța sa morală la eforturile consimțite în favoarea menținerii păcii, condiție esențială pentru dezvoltarea și prosperitatea Balcanilor. Acordul anglo-italian este invocat în comunicat ca o serioasă garanție a păcii în Mediterana, al cărui statut teritorial rămâne neschimbat, unde Grecia și Turcia posedă litoraluri întinse și de care Iugoslavia și România sunt legate prin Marea Adriatică și Marea Neagră. Comunicatul nu putea să treacă sub tăcere acest eveniment fericit pentru statele membre ale Înțelegerii Balcanice, ca și pentru celelalte țări mediteraneene. Dar pasajul cel mai important al comunicatului este acel care se referă la pactul bulgaro-iugoslav față de care Înțelegerea Balcanică a luat în mod oficial atitudine considerându-l ca răspunzând atât scopurilor Înțelegerii, cât și stabilității și păcii în peninsula. În epoca actuală, în care fiecare coaliție ia atitudine netă înaintea evoluției criticilor internaționale, Înțelegerea Balcanică apare ca un factor prețios de pace în sud-estul european“.

ELEFTHON VIMA arată că plecarea anumitor mari puteri din Societatea Națiunilor nu a împiedicat cele patru țări balcanice să reafirme atașamentul lor pentru organismul dela Geneva, că cărui înaltă misiune ele o proclamă în permanență.

„Consiliul permanent al Înțelegerii Balcanice nu s'a ocupat numai de poziția internațională a Înțelegerii Balcanice. El s'a interesat și de colaborarea economică dintre

popoarele balcanice, luând hotărîrea de a ruga guvernele responsabile să avizeze la măsuri proprii să pună în executare rezoluțiile consiliului economic al Înțelegerii Balcanice. Popoarele balcanice doresc ca relațiile lor economice să intre cât mai repede posibil pe calea realizării“.

KATHIMERINI afirmă: „Elocvența comunicatului nu ar necesita niciun comentariu, dacă unele paragrafe nu ar constitui adevărate etape noi pentru un progres cât mai mare și pentru o activitate cât mai pozitivă în favoarea păcii Balcanice“.

Presa iugoslavă.

Cu câteva zile înainte de data de 15 Februarie, ziarul iugoslav a început să publice articole referitoare la reuniunea consiliului permanent al Înțelegerii Balcanice.

Astfel, PRAVDA în numărul său din 12 Februarie, publică un articol intitulat „Situția în Balcani“, în care scrie între altele:

„Peste câteva zile se vor întruni la Atena miniștrii Afacerilor Străine ai Statelor din Înțelegerea Balcanică și vor examina chestiunile internaționale. Se poate de pe acum prevedea concluzia la care se va ajunge: miniștrii Afacerilor Străine ai Statelor din Înțelegerea Balcanică lucrează într'un perfect acord amical și într'o atmosferă de deplină colaborare.

„Înțelegerea Balcanică și-a arătat cu tărie care îi sunt posibilitățile. Importanța ei este considerabilă, la fel ca și a Micii Înțelegeri, care este azi una din organizațiile diplomatice internaționale cele mai solide și cele mai puternice. Câte furtuni nu s'a sfărâmat de puternicele ziduri ale Micii Înțelegeri“.

PRAVDA încheie cu următoarele cuvinte: „Popoarele noastre sunt constituite azi într'o unitate. Mica Înțelegere este azi ca și ieri și va fi și în viitor un granit pur, indestructibil și de neclintit. Pe această temelie se bazează armonia internă și unanimitatea ei în acțiunea politică pentru menținerea păcii“.

Numerose ziare din 13 Februarie consacră primele pagini reuniunii care se va deschide Luni la Atena a miniștrilor de Externe ai Statelor din Înțelegerea Balcanică.

PRAVDA, în editorialul său, scrie între altele: „Încă odată Înțelegerea Balcanică întrunită la Atena își urmează calea ei sănătoasă și politica ei bună. Ca și Mica Înțelegere, ea și-a construit o cetate de neclintit a securității politice și pacifice în Europa, pe care s'au sfărâmat atâtea și atâtea asalturi“.

Ziarul amintește apoi în ce măsură pactul bulgaro-iugoslav corespunde acestei dorinți de normalizare și stabilizare în Balcani, el neslăbind nicio legătură, nicio alianță și nicio amicitie.

În aceeași chestiune oficiosul SAMUPRAVA scrie că apropiata reuniune dela Atena trezește cel mai viu interes în opinia publică internațională. Ziarul adaugă că toate comentariile sunt favorabile și că întreaga presă europeană se ocupă pe larg de această reuniune diplomatică, scoțând în evidență rolul de primă importanță și atât de fericit pe care Înțelegerea Balcanică îl jocă nu numai în profitul păcii din Balcani, dar și în profitul păcii europene.

SAMUPRAVA amintește că la 6 Februarie s'au împlinit trei ani dela semnarea la Atena a pactului Înțelegerii Balcanice.

„După trei ani acest pact a devenit tot mai solid căci

în acest interval de timp el nu a dat decât rezultate favorabile pentru fiecare din membrii Înțelegerii, pentru întreaga peninsulă balcanică și indirect pentru întreaga Europă.

„Două fapte, încheie ziarul, fac măreția și puterea Înțelegerii Balcanice: 1) faptul că Înțelegerea Balcanică este alianța regională cea mai ideală ce poate fi concepută, căci grupul de țări care o formează este atât de solidar încât între ele nu există absolut nicio revendicare, ei numai legătură de inimă și suflet; 2) țările Înțelegerii Balcanice datorită posibilităților civilizației lor istorice și naționale și azi datorită identității de cultură și mentalitate, ca și aspirațiilor naționale, pot să colaboreze nu numai pe terenul politic, ci și pe cel economic“.

SAMUPRAVA termină arătând că opera consiliului permanent de politică constituit de cei patru miniștrii de Externe este completată în mod fericit de activitatea comitetului permanent economic al Înțelegerii Balcanice.

Ziarele iugoslave din 15 Februarie semnalează primirea entuziastă făcută președintelui Stoiadinovici și d-lor Victor Antonescu și Victor Bădulescu, cu prilejul trecerii lor prin Niș, Skopilje, Ghevgheli și Salonic.

Cu ocazia primirii călduroase făcute la Salonic d-lor Stoiadinovici, președintele Consiliului de Miniștrii al Iugoslaviei și Victor Antonescu, ministrul de Externe al României, cei doi oameni de Stat au făcut următoarele declarații reprezentantului ziarului VREME.

D. Stoiadinovici a declarat: „Sunt fericit de a mă găsi pe pământul sfânt al elenilor, pe teritoriul Regatului Greciei, în țara amicilor și aliaților noștri, împreună cu d-nii Rustu Aras și Victor Antonescu. Mergem la Atena pentru a lua parte la lucrările conferinței miniștrilor de externe ai țărilor Înțelegerii Balcanice. Cu amicul nostru comun, d. Metaxas, suntem convinși că vom strânge și mai mult legăturile de amicitie dintre țările noastre și că vom contribui la cauza păcii în Balcani, consolidând-o până la ultima limită“.

D. Victor Antonescu a declarat: „Mergem la Atena pentru a îndeplini o operă utilă pentru întreaga Peninsulă a Balcanilor“.

D. Rustu Aras a declarat: „Înțelegerea Balcanică este azi mai puternică decât oricând, demnă de cea mai mare încredere, nu numai din partea Statelor semnatare ale pactului balcanic și a lumii întregi.

D. Rusdu Aras a arătat apoi marele atașament al popoului turcesc față de ideologia balcanică și de pace.

Intrunirea consiliului Înțelegerii Balcanice din 15 Februarie, la Atena este în centrul preocupărilor întregii presei iugoslave, care subliniază marea importanță a declinării dela Atena, dintre reprezentanții celor patru State, membre ale acestei grupări politice.

Ziarele publică în primele pagini amănunte asupra sosirii la Atena a d-lor Stoiadinovici, primul ministru al Iugoslaviei; Victor Antonescu, ministrul de externe al României și Rusdu Aras, ministrul de externe al Turciei, subliniind primirea călduroasă și plină de entuziasm pe care populația Atenei a făcut-o reprezentanților celor trei State amice.

„Această primire, scrie PRAVDA, s'a transformat într'o manifestație a amicitiei indestructibile a popoarelor Înțelegerii Balcanice.

Presa iugoslavă reproduce totdeodată comentariile călduroase ale ziarelor elene și entuziasmul întregului popor elen. „Acest entuziasm, adaugă ziarul PRAVDA, este poate răspunsul la toate versiunile tendențioase ale dușmanilor Înțelegerii Balcanice, care se prezintă armonice în toate manifestațiunile internaționale“.

Presa iugoslavă cu data de 16 Februarie, urmărește cu un viu interes lucrările consiliului Înțelegerii Balcanice dela Atena.

Ziarele anunță că d. Rustu Aras a trecut președinția Înțelegerii Balcanice d-lui Stoiadinovici, care va păstra această funcțiune până la anul viitor.

Toate ziarele reproduc în extenso discursurile rostite la banchetul de seară de d-nii Metaxas și Stoiadinovici, precum și extrase din ziarele române și grecești asupra însemnătății reuniunii din Atena.

Ziarul VREME, sub titlul „Prima zi a conferinței Înțelegerii Balcanice. Ameliorarea raporturilor tuturor Statelor balcanice cu Italia“, publică o corespondență din Atena, în care face darea de seamă a primirii făcută la Atena d-lor Antonescu și Stoiadinovici, anunțând apoi deschiderea conferinței presei Înțelegerii Balcanice.

Același ziar sub titlul „Rezultatul primei zile a conferinței dela Atena“ publică o corespondență telefonică din Atena, în care după ce sublinează atmosfera de prietenie, în care se desfășoară conferința Înțelegerii Balcanice, afirmă: „La prima ședință au fost tratate problemele mai de seamă, care interesează cele patru țări. Atmosfera de cordialitate ce domină, permite o afirmare sigură că între Statele Înțelegerii Balcanice există cel mai perfect acord“.

Același ziar publică sub titlul „Conferința dela Atena“ un articol de fond, în care spune: „Faptul că această conferință are loc la Atena trebuie socotit simbolic, deoarece aici și-a luat naștere această grupare. Este importantă de asemenea această conferință, pentru că ea va putea confirma solidaritatea și coeziunea acestei Înțelegeri, ce nu trebuie să fie socotită ca o combinație diplomatică provizorie, ci ca o operă solidă ce deservește interesele popoarelor balcanice“.

VREME, reproduce în întregime discursul d-lui Stoiadinovici, subliniind pasagiul în care d-sa afirmă că perioada greșelilor în Balcani a trecut și că aceasta rezultă nu din vorbele noastre, ci din faptele noastre.

POLITICA din Belgrad cu data de 16 Februarie, consacra prima sa pagină conferinței Înțelegerii Balcanice dela Atena. Pe lângă darea de seamă asupra primirii ce s'a făcut la Atena d-lor Antonescu și Stoiadinovici, ziarul reproduce în întregime discursurile d-lor Metaxas și Stoiadinovici.

Ziarele din 17 Februarie publică numeroase comentarii și informațiuni în legătură cu sesiunea dela Atena a Consiliului Înțelegerii Balcanice, subliniind în special dejunul pe care Regel George II l-a dat în cinstea reprezentanților Statelor membre.

PRAVDA reproduce pasagi din declarația făcută de d. Stoiadinovici, ziarului francez PARIS-SOIR. „Președintele consiliului de miniștri și ministrul Afacerilor Străine al Iugoslaviei, a afirmat între altele că acțiunea, constituția și tendințele Micii Înțelegeri și al Înțelegerii Balcanice, nu pot fi atinse de intrigi, ori de unde ar veni ele. „Mica Înțelegere rămâne neclintit credicoasă obligațiilor și scopurilor sale. În ce privește Înțelegerea Balcanică, pot afirma că ea va ieși și mai puternică după sesiunea din Atena. Niciun acord din cele care le-am încheiat ulterior, nu ar putea să neutralizeze semnificația acordurilor anterioare. Toți factorii, atât cei vechi cât și cei noi, sunt factori constructivi pentru pacea uropeană“.

VREME, anunță din Atena, dela corespondentul său special, care sunt chestiunile ce figurau la ordina de zi,

a reuniunii de ieri, amintind între altele chestiunile relative la încheierea pactului de amicitie bulgaro-iugoslav, urmările acordului italo-britanic în Mediterana și raporturile Italiei cu diferitele State ale Înțelegerii Balcanice.

Ziarul insistă asupra informațiilor amănunțite pe care primul ministru Stoiadinovici a fost determinat să le dea colegilor săi, cu privire la pactul bulgaro-iugoslav. În această pricină, ziarul amintește toastul ținut de președintele de consiliu iugoslav, care precizează perfect gândirea nu numai a șefului delegației iugoslave, ci și a întregului consiliu al Înțelegerii Balcanice.

Același ziar semnaleză că examinarea raporturilor Italiei cu Înțelegerea Balcanică, a permis să se constate cu satisfacție că ideea păcii în Balcani a obținut sprijin permanent din partea Angliei și Italiei.

La rândul său, POLITIKA semnaleză că d-l Rustu Aras a pus în curent pe larg pe colegii săi cu conversațiunile pe care le-a avut la Milano, cu contele Ciano. Ziarul adaugă că după informațiunile culese din cercurile conferinței, consiliul a aprobat în întregime informațiile date de ministrul de Afaceri Străine al Turciei.

L'ECHO DE BELGRADE din 17 Februarie se ocupă în editorial de conferința dela Atena, care scrie ziarul, afirmă soliditatea Înțelegerii Balcanice. Ziarul face o dare de seamă asupra chestiunilor discutate de Consiliul Înțelegerii Balcanice și încheie cu următoarele:

„Tot ce se poate afirma cu certitudine este că colaborarea miniștrilor Înțelegerii Balcanice își adâncește azi rădăcinile într'o comunitate de interese, comunitate pe care trei ani de experiență au străns-o încă mai mult. Guvernele aliate, sunt mai mult ea oricând de acord pentru a-și armoniza acțiunea lor cu toată încrederea reciprocă. Tactica lor nu va fi inferioară principiilor pe care le apără și care sunt la baza ordinii noi balcanice“.

Corespondentul special al ziarului VREME, în numărul din 18 Februarie, la Atena, semnaleză că reuniunea din capitala Greciei, a fost cea mai rodnică și mai completă din toate sesiunile consiliului permanent al Înțelegerii Balcanice. Ziarul subliniază că cele două chestiuni care au dominat conversațiunile, au fost aceea a pactului bulgaro-iugoslav și aceea a relațiilor dintre Statele balcanice și Italia.

„Reprezentanții guvernelor au putut constata că nimic nu poate compromite colaborarea armonioasă și deplină a celor patru țări și că această colaborare este indestructibilă“.

„Trimisul special la Atena al ziarului POLITIKA, semnaleză de asemeni că explicațiile date de primul ministru Stoiadinovici, în privința pactului bulgaro-iugoslav, au fost atât de precise, încât încrederea față de Belgrad a ieșit și mai întărită decât înainte.

„În adevăr, în ultimii trei ani, Bulgaria a evoluat și a ajuns la o înțelegere mai sănătoasă a relațiilor sale cu Iugoslavia. După părerea generală, noul pact bulgaro-iugoslav este o punte pentru apropierea dintre Bulgaria și celelalte State ale Înțelegerii Balcanice“.

În ce privește situația generală din Mediterana, ziarul semnaleză apoi că cele patru guverne ar fi adoptat unele proiecte relative la încheierea unui nou pact mediteranean. „În primul rând, ar fi vorba de strângerea relațiilor amicale dintre Italia și Statele Balcanice“.

Toate ziarele din 19 Februarie publică în locul de frunte, textul integral al comunicatului dat seară la Atena, după terminarea ultimei ședințe a consiliului permanent al Înțelegerii Balcanice.

VREME însoțește comunicatul de un lung comentariu al trimisului său special la Atena, care subliniază între altele, în ce privește pactul bulgaro-iugoslav, că cei patru miniștri au constatat că acest pact nu aduce nicio atingere la spiritul și litera pactului Înțelegerii Balcanice, că relațiile de alianță și de amicitie între partenerii acestei grupări rămân riguros neatinse și că, dimpotrivă, încheierea acestui pact crează o situație nouă, extrem de favorabilă.

Ziarul subliniază apoi că guvernul din Belgard poate din fericire, să servească de intermediar între Sofia și aliații Iugoslaviei.

In sfârșit, ziarul scoate în relief în mod cu totul special, cordialitatea colaborării dintre d-l Victor Antonescu, ministrul Afacerilor Străine al României, și d-l Stoiadinovici, președintele de consiliu al Iugoslaviei.

Presa turcă.

LA RÉPUBLIQUE din 14 Februarie publică următoarele cu prilejul întrunirii Consiliului Înțelegerii Balcanice, la Atena:

„Când Bulgarii vor fi aderat la Pactul Balcanic, formula Balcanii balcanilor va corespunde unei realități.

„La Atena această chestiune a adeziunii bulgare pe care toți o doresc cu ardoare, va fi din nou examinată de cei patru miniștri, reprezentând Statele membre ale pactului. Putem fi siguri că totul va fi încercat pentru a ușura această adeziune la care d-l Tevfie Aras lucrează de atâta timp.

Paralel cu această operă politică, cea mai utilă, se va examina situația relațiilor interbalcanice, raporturile intelectuale, financiare, economice, comerciale, turistice, etc.“.

Ziarul guvernamental OLUS din 15 Februarie comentează declarațiile făcute de d. Rüstü Aras, ministrul afacerilor străine, înainte de plecarea sa la Atena, cu privire la soliditatea Înțelegerii Balcanice.

ULUS, socotește că aceste declarații sunt un răspuns lămurit dat anumitor ziare europene care au afirmat că acordul bulgaro-iugoslav ar însemna o slăbire a Înțelegerii Balcanice.

Ziarul reamintește că aceleași condec răuvoitoare au scris aceleași rânduri pesimiste cu prilejul atacurilor lui Venizelos, de acum trei ani, ceea ce n'a împiedecat înflorirea și consolidarea Înțelegerii Balcanice.

„Între Statele care fac parte din această Înțelegere, adaugă ULUS, există o comunitate de interese pentru menținerea păcii atât în Balcani, cât și în restul lumii, iar Uniunea Balcanică se întemeiază pe această bază trainică. Acordul care pune capăt oricărui diferend între un membru al Înțelegerii Balcanice și orice altă țară nu face decât să sporească puterea Înțelegerii Balcanice, deoarece aceasta nu este o înțelegere negativă, ci o înțelegere pozitivă care acceptă colaborarea tuturor țărilor în cadrul apărării securității naționale și a păcii regionale“.

LA REPUBLIQUE din 16 Februarie sub titlul: „Prețioasa colaborare a celor patru miniștri prieteni, va întări pacea balcanică“, publică o dare de seamă asupra întrunirii Consiliului Înțelegerii Balcanice.

Același ziar, din 17 Februarie, scrie în legătură cu pactul de amicitie perpetuă bulgaro-iugoslav:

„Mai târziu sau mai de vreme, Bulgaria va adera la pactul balcanic, căci în definitiv nu există problemă care să nu poată fi soluționată. Rămâne acum Bulgariilor de a se înțelege cu ceilalți doi vecini ai ei, balcanici: Ro-

mânia și Grecia. România este, după Bulgaria, Statul care face legătura între Balcani și Continent, pe calea Răsăritului European, adică un Stat care prelungește Balcanii pe această cale.

„Cât despre Grecia, împreună cu amica ei Turcia, completează Balcanii în Mediterană.

„Când faimosul debușeu al Bulgariilor la Marea-Egee, va fi înfăptuit, pe cale de privilegiu, va fi o realitate care va lăsa în umbră preocupările politice. În schimb, Grecia va putea să-și asigure numeroase avantaje economice pe piața bulgară. Cele două părți vor avea mult de câștigat, folosindu-se de realitate, în loc de a persista în calcule himerice“.

Presa bulgară.

MIR, cu data de 15 Februarie, publică un articol de fond, în care scrie între altele:

„Nu se știe care este programul actualei conferințe a consiliului Înțelegerii Balcanice. Se presupune totuși că vor fi auzite expunerile d-lui Rüstü Aras asupra întrevederii dela Milano, și se vor lua în discuție toate evenimentele apărute pe orizontul european.

Unul din aceste evenimente este desigur pactul bulgaro-iugoslav. Se crede că și el va forma obiectul discuțiilor, deși nu ar fi nevoie deoarece toate Statele au salutat încheierea acestui pact cu multă satisfacție.

„Zilele trecute ministrul de externe român, d. Antonescu, răspunzând d-lui Iorga, la interpelarea în chestia acestui pact, a declarat că Iugoslavia la încheierea pactului bulgaro-iugoslav a consultat toate Statele Micii Înțelegerii și Înțelegerii Balcanice, atât cât și Franța și ele și-au dat consimțământul.

„D. Antonescu a observat de asemenea că noul pact „nu micșorează cu nimica însemnătatea pactelor Micii Înțelegerii Balcanice. Aceasta este într'adevăr așa.

„Pactul bulgaro-iugoslav este o bază solidă a unei voințe, reciprocității și o forță morală, care, desigur va avea o influență binefăcătoare asupra ameliorării raporturilor între celelalte State balcanice. Pactul bulgaro-iugoslav poate să devie o puternică impulsivă pentru crearea unei colaborări balcanice bazate, nu pe neîncredere, ci pe o încredere“.

Același ziar, cu data de 16 Februarie, ocupându-se de Conferința Înțelegerii Balcanice, publică pe prima pagină un lung articol de fond, semnat de Antoni Nicolov, în care, după ce face un scurt istoric acestei grupări, scrie, între altele: „Pe terenul internațional, Înțelegerea Balcanică are ambiția de a apăra o politică proprie, care nu trebuie să se deosebească întru nimic de politica separată a fiecăruia dintre membrii săi. Trebuie să recunoaștem că în decursul vieții sale, Înțelegerea Balcanică a reușit să rămână credincioasă acestui principiu. În orice împrejurare Statele Balcanice au dovedit unitatea cea mai perfectă. Conferința începută la Atena, se va desfășura desigur sub același aspect al solidarității. Și altfel, nici nu poate fi, deoarece asupra rezultatelor ei s'a făcut un prealabil acord. Din declarațiile celor patru miniștri de externe s'a putut deduce un deplin acord așa, încât, se poate afirma cu certitudine că obișnuitul comunicat ce se dă la sfârșitul oricărei întrevederi, va fi o expresie a acestei unități“.

SLOVO, din Sofia, cu data de 16 Februarie publică sub titlul: „Sub Acropole“, un articol de fond în care ocupându-se de conferința dela Atena, se întreabă ce program va avea această conferință, apoi adaugă:

„Evident că mai întâiu de toate va fi examinată situația după semnarea pactului de amicitie între Bulgaria și Iugoslavia.

„Suntem convinși că d. Stoiadinovici va face tot posibilul pentru a convinge Statele Balcanice că situația politică, după încheierea acestui pact, nu s'a schimbat. D-sa va căuta să infiltreze convingerea că acest pact este pentru noi o unică posibilitate morală, de a contribui cu ceva la eforturile pentru menținerea păcii.

„D. Rüstii Aras a fost foarte optimist în expunerea sa, când a declarat că pacea este restabilă prin colaborarea anglo-franceză.

„Dacă vom admite pentru un moment că totuși pacea poate fi turburată, ar fi clar că acest pericol nu va putea veni din partea Balcanilor.

„Diplomații balcanici pot să fie liniștiți, pentru că să nădejduște că această conferință va aduce o purificare a atmosferei care va putea la rândul său să suprime toate intrigile din jurul sincerii noastre dorințe de a colabora și a restabili bunele raporturi între Statele balcanice“.

UTRO, cu data de 17 Februarie, ocupându-se de conferința dela Atena, publică corespondența trimisului său special din Atena, în care afirmă că discursul d-lui Stoiadinovici a avut darul de a calma orice îngrijorări în privința pactului bulgaro-iugoslav. Apoi adaugă:

„In cererile politice iugoslave, se crede că lămuririle date de primul-ministru Stoiadinovici, în legătură cu pactul iugoslavo-bulgar, au avut darul să convingă definitiv că acest pact nu este îndreptat împotriva nimănui.

„In orice caz, se știe astăzi că în unele cercuri politice grece, existau temeri din cauza pactului. Insa d. Stoiadinovici a reușit să le împrăștie.

LA PAROLE BULGARE din 17 Februarie publică un editorial, în care constată că întrunirea Consiliului Înțelegerii Balcanice a permis Statelor care fac parte din această formațiune politică să treacă în revistă toate problemele care preocupă pe semnarii pactului dela Atena.

„După informațiile care ne parvin, scrie oficiosul guvernului bulgar, în ceea ce privește lucrările acestui consiliu, ne permit să ne dăm seama de primirea favorabilă pe care pactul de prietenie bulgaro-iugoslav a găsit-a la oamenii de Stat actualmente întruniți la Atena.

„Intr'adevăr, cuvintele pronunțate de către d. Metaxas, în privința valorii internaționale a pactului de prietenie perpetuă între Bulgaria și Iugoslavia, sunt foarte caracteristice în ceea ce privește valoarea acestui act politic și e cert că această părere reprezintă și opinia colegilor săi din celelalte State ale Înțelegerii Balcanice“.

Toate ziarle bulgare, din 18 Februarie, acordă o deosebită atenție conferinței Balcanice, publicând numeroase dări de seamă asupra desfășurării acestei conferințe și corespondențe dela trimeșii săi speciali din Atena.

Ziarele din 19 Februarie, pe lângă comunicatul oficial, reprodus în întregime, publică și articole de fond, în care comentează pe larg rezultatul conferinței dela Atena.

Astfel ziarul MIR publică, sub titlul „Comunicatul atenian“, un articol de fond, în care scrie între altele:

„Rezultatul conferinței dela Atena dovedește că toate bănuielile ce s'au vânturat în urma încheierii pactului de amicitie bulgaro-iugoslav sunt neîntemeiate“.

Subliniind semnificația discursului, d-l Metaxas, în care d-sa a spus că peninsula Balcanică are destul loc pentru progresul tuturor popoarelor Balcanice, ziarul scrie în concluzie:

„Cuvintele d-lui Metaxas sunt foarte semnificative.

D-sa recunoaște că pactul bulgaro-iugoslav trebuie să fie considerat ca un bun început.

„Rămâne să se depună toate eforturile pentru ca acest început să aibă repercusiuni favorabile asupra vieții balcanice“.

SLOVO publică, sub titlul „Conferința dela Atena“, un articol de fond în care relevă că este cert că printre alte chestiuni ce s'au discutat la Atena de sigur locul central îl ocupa pactul bulgaro-iugoslav. Apoi adaugă:

„D-l Stoiadinovici și-a îndeplinit cu mult succes misiunea calmantă, deoarece a reușit să împrăștie toate suspiciunile și spiritul de neîncredere creat de pactul bulgaro-iugoslav. In afară de acest pact, o mare atenție a fost acordată și ultimului acord italo-englez.

„Comunicatul oficial probează identitatea punctelor de vedere ale tuturor Statelor Balcanice. Rămâne deci că cele patru State din Balcani să transforme această înțelegere într'un factor de politică generală europeană“.

Sub titlul „La Atena a fost confirmat pactul bulgaro-iugoslav“, UTRO publică o corespondență din Atena, în care după ce reproduce comunicatul oficial, relevă bună impresie, produsă în cercurile ateniene de rezultatul acelei conferințe și în special de declarația d-lui Metaxas.

Presa italiană.

Întreaga presă italiană publică corespondențe din Atena, relative la conferința Consiliului Înțelegerii Balcanice.

GIORNALE D'ITALIA din 14 Februarie spune că această conferință are o mare importanță, fie prin însemnatele evenimente care s'au desfășurat în ultimul timp, fie prin noile îndrumări pe care le va lua politica Statelor Balcanice în viitor.

„Una din temele ce va fi examinată cu deamănuntul, adaugă ziarul, va fi aceea a raporturilor dintre Înțelegera Balcanică și Italia. Nu este astăzi niciunul din Statele Balcanice, care să nu dorească stabilirea sau consolidarea unei atmosfere de strânsă prietenie cu Italia.

„Înțelegerea Balcanică a adoptat un program care se rezumă astfel: Balcanii popoarelor balcanice. Intensificarea, îmbunătățirea, consolidarea relațiilor de orice fel, între Statele Balcanice; realizarea completei emancipări a Balcanilor de puterile care sub formule de socialism internațional, urmăresc numai intereselor lor“.

LAVORO FASCISTA scrie din Atena că d-l Rusin Aras a declarat că era autorizat din partea celorlalți membri ai Înțelegerii Balcanice, să arate ministrului de externe italian, bucuria lor pentru reluarea raporturilor dintre Italia și țările balcanice.

LA STAMPA scrie din Viena că cei patru miniștri de externe se vor ocupa de situația creată în basinul oriental al Mediteranei, de către acordul italo-englez.

CORRIERE DELLA SERA scrie că relativ la pactul sârbo-bulgar d-l Rustu Aras a declarat că consideră acest pact ca un fericit început asigurând că în curând va urma altul similar între Grecia și Bulgaria.

Toate ziarele italiene din 18 și 19 Februarie publică corespondențe din Atena și Viena, relative la lucrările Conferinței Balcanice.

GAZZETTA DEL POPOLO scrie: „Comunicatul oficial va cuprinde, după cât se afirmă, dorința Înțelegerii Balcanice de a colabora în mod activ la regulamentul relațiilor în Mediterana și va căuta cât mai curând să intre în contact direct cu Italia“.

POPOLO D'ITALIA scrie: „D-l ministru Antoneseu a declarat ziariștilor că pactul de prietenie bulgaro-îngoslav a fost aprobat în unanimitate de membrii Conferinței Înțelegerii Balcanice și că d-l Stoiadinovici a fost felicitat pentru abilitatea cu care a condus politica sa de pace în Balcani“.

STAMPA spune că prin aprobarea în unanimitate a pactului bulgaro-îngoslav s'a nus capăt svonurilor despre o neînțelegere existentă între Înțelegerea Balcanică și Mica Înțelegere.

IL POPOLO D'ITALIA scrie că ziarul TAG din Viena anunță că nu ar fi exclusă eventualitatea încheierii unui pact de prietenie bulgaro-român și alțiia bulgaro-grec. Totodată spune că cele patru guverne ale pactului balcanic ar face o primire favorabilă propunerilor de adeziune a Înțelegerii Balcanice, la o nouă înțelegere mediteraneană. Este vorba, în primul rând, de întărirea relațiilor de prietenie între Italia și Statele pactului Balcanic.

Ziarele italiene din 18 Februarie publică numeroase informații asupra reuniunii consiliului permanent al Înțelegerii Balcanice.

Presa italiană, relevă în special, declarația d-lui Victor Antonescu, ministrul Afacerilor Străine al României, care a precizat că pactul bulgaro-îngoslav a fost aprobat în unanimitate de reprezentanții celor patru State aliate.

Ziarele arată de asemeni că d-nii Rustu Aras și Stoiadinovici au căzut de acord asupra programului vizitei pe care d-l Ismet Inonu, președintele consiliului de miniștri al Turciei, o va face la Belgrad.

În sfârșit, presa italiană subliniază că la Atena domnește impresia că cei patru reprezentanți ai Înțelegerii Balcanice sunt hotărâți să colaboreze activ la reglementarea raporturilor mediteraneene în acord cu Italia.

Toată presa italiană din 19 Februarie publică pe larg dări de seamă asupra lucrărilor conferinței dela Atena a miniștrilor de externe ai țărilor din Înțelegerea Balcanică.

De asemeni, este publicat în extenso comunicatul final al lucrărilor, subliniindu-se că solidaritatea celor patru puteri din Înțelegerea Balcanică s'a afirmat încă odată mai mult; că discuțiunile s'au dus într'o atmosferă plină de cordialitate și amicitie; că membrii Înțelegerii Balcanice țin să rămână credincioși Societății Națiunilor; că acordul mediteranean anglo-italian creează un important factor pentru menținerea păcii și Statului quo în Mediterană și, în sfârșit, că membrii consiliului Înțelegerii Balcanice au luat cunoștință cu satisfacțiune de pactul bulgaro-îngoslav, considerându-l drept o contribuțiune prețioasă la stabilirea unei colaborări prietenești între popoarele balcanice.

Presă franceză.

LE PETIT PARISIEN din 15 Februarie, după ce anunță deschiderea Consiliului Înțelegerii Balcanice, scrie:

„Cu această ocazie un vânt de fraternizare și de concordie suflă în capitalele Statelor membre ale grupării balcanice. Comentariile ziarelor sunt semnificative.

În fața situației precare și pline de amenințări care există în afara granițelor balcanice, ziarele fac să reiasă că Statele balcanice nu pot decât să se mândrească de a da exemplul concordiei.

„Se spune chiar că spiritul de înțelegere care domnește actualmente în Balcani face ca, în realitate, Peninsula Balcanică să constituie un tot geografic“.

Ziarele franceze din 16 Februarie, sub titluri, ca: „*Miniștrii Statelor Înțelegerii Balcanice au fost primiți cu entusiasm la Atena*“; „*Întrevederi cordiale au preludat deschiderea Conferinței Balcanice*“, anunță începerea lucrărilor Consiliului Înțelegerii Balcanice la Atena“.

În editorialul din 18 Februarie **LE TEMPS** scrie între altele:

„Consiliul Înțelegerii Balcanice s'a întrunit la 15 Februarie la Atena, cu participarea d-lor Stoiadinovici, Antoneseu, Rüstü Aras și Metaxas, reprezentând respectiv Iugoslavia, România, Turcia și Grecia.

Această sesiune este oportună. Constituirea Înțelegerii Balcanice a corespuns tocmai voinței acestor State de a nu se lăsa a fi manevrați din afară.

„Câte svonuri nu au fost răspândite cu privire la semnarea pactului bulgaro-îngoslav sau a călătoriilor d-lui Rüstü Aras?

„Adevărul este că puterile Înțelegerii Balcanice ca și de altfel acelea ale Micii Înțelegeri au învățat să se bizuie mai întâi pe ele înșile, pentru asigurarea securității lor.

„Ele înțeleg să rămână credincioase acordurilor pe care le-au încheiat cu alte puteri. Precum o dovedește, ceea ce s'a petrecut în corpul diplomatic, acreditat la București, ele nu vor să facă jocul exclusiv al nimănui, înțelegând să urmărească cu nuanțe diverse ceea ce socotesc că este în interesul lor.

„Cum acest interes se confundă cu acel al păcii și al ordinii europene, Franța nu-l poate decât aproba.

„Lucrările Consiliului continuă și astăzi și numai la terminarea lor se va publica comunicatul cu rezultatele obținute. Se poate spune de pe acum că cei patru miniștri s'au întreținut de pactul bulgaro-îngoslav, de călătoria la Milano a d-lui Rüstü Aras și de repercusiunile în Mediterana-Orientală a acordului intervenit între Anglia și Italia“.

LA TRIBUNE DES NATIONS scrie între altele:

„Noua situație care a fost creată în Balcani, în decursul ultimelor luni, mai ales apropierea bulgaro-îngoslavă, pare a avea corolar o transformare a caracterului originar al Înțelegerii Balcanice, care era, mai ales defensiv. De sigur că rămâne tot astfel; dar, poate că nu e prematur dacă am constata că înțelegerea evoluează, în mod conștient sau nu, către un fel de federalism balcanic pe care conferința de azi, cu toată absența Bulgariei, nu face decât s'o confirme, deoarece constituie o manifestare de solidaritate, între națiunile din Balcani.

„Putem spune, drept încheiere, că formula „Balcanii popoarelor balcanice“ a devenit o realitate. Grație tenacității lor, micile popoare din Balcani, adânc încercate în trecut și instruite prin experiență, nu aspiră decât la o stare mai bună în pacea definitiv regăsită“.

Ziarele franceze din 19 Februarie înregistrează încheierea lucrărilor Consiliului Înțelegerii Balcanice, la Atena, **LE TEMPS**, **LE PETIT PARISIEN** etc., publică știri, arătând că în cercurile politice și diplomatice

ale celor patru țări se exprimă o deplină satisfacție. Ziarele subliniază de asemeni concordanța de vederi dintre România, Turcia, Iugoslavia și Grecia, vădită încă odată cu prilejul Conferinței dela Atena.

Presa engleză.

MANCHESTER GUARDIAN din 13 Februarie se ocupă de conferința Înțelegerii Balcanice, constatând că acestei conferințe i se acordă o mare importanță, deoarece vine după pactul bulgaro-iugoslav și după conversațiile dela Milano dintre d-nii Rüstü Aras și contele Ciano.

„Toate Statele Înțelegerii Balcanice, adaugă ziarul, sunt interesate în dezvoltarea raporturilor lor cu Italia, dorind de asemenea a primi și alte informații despre conversațiile bulgaro-iugoslave“.

Ziarul anunță de asemenea și conferința ziaristilor țărilor din Înțelegerea Balcanică și cu această ocazie se referă la declarațiile d-lui ministru V. Antonescu dela Cameră, privitoare la hotărârile luate de conferința dela Montreux.

MORNING POST, cu aceeași dată, crede: „Această conferință este de un interes special prin faptul că este cea dintâi care se ține dela încheierea recentului pact dintre Iugoslavia și Bulgaria. Se știe că Bulgaria, ea și Albania, rămân în afară de Înțelegerea Balcanică“.

DAILY TELEGRAPH din 15 Februarie este informat din Viena despre sosirea la Atena a d-lor Stoiadinovici și Antonescu; apoi, adaugă:

„Se crede că subiectele principale care se vor discuta sunt raportul general asupra Înțelegerii Balcanice făcut de către d. Stoiadinovici și propunerile Bulgariei pentru o uniune vamală cu Iugoslavia în vederea adeziunii Bulgariei la pactul Balcanic.

TIMES din 19 Februarie este informat din Atena, că rezultatul conferinței dintre Statele Înțelegerii Balcanice a fost satisfăcător.

„Conform comunicatului emis la încheierea conferinței, constată ziarul, s'a confirmat din nou completa unitate de vederi a celor patru State, reprezentate la conferință. Acordul anglo-italian din Mediterană a fost bine primit; iar tratatul bulgaro-iugoslav dela 24 Ianuarie a fost aprobat. S'au luat măsuri pentru aplicarea hotărârilor luate la Conferința economică Balcanică ținută la Bled în Iunie 1936“.

Ziarul adaugă că d. Metaxas, primul-ministru al Greciei, a anunțat că Grecia, nu mai puțin decât aliații săi, sunt perfect mulțumiți de rezultatele conferinței.

Presa cehoslovacă.

PRAGER PRESSE din 14 Februarie, sub titlul: „Demonstrație a unității“, scrie într'o corespondență din Belgrad:

„De data aceasta conferința Statelor membre ale Înțelegerii Balcanice are loc în împrejurări cu totul deosebite. Dușmanii consolidării păcii s'au străduit în repetate rânduri din răspuțeri să semene prin intrigi de tot felul desbinare între aliați. Astfel, bărbații de Stat ai Înțelegerii Balcanice, din care, două State sunt simultan membre ai mult dușmănitei Micii Înțelegeri, vor avea la Atena ocazia să manifesteze în fața întregii lumi nu numai unitatea Înțelegerii Balcanice, ci și a Micii Înțelegeri“.

PRAGER PRESSE cu data de 16 Februarie publică un articol, în care scrie:

„Sesiunea Înțelegerii Balcanice va contribui la clarificarea atmosferei care a fost întunecată de fumul unei propagande dușmănoase. În urma pactului de amicitie dintre Iugoslavia și Bulgaria, s'au exprimat îndoielii cu privire la existența Înțelegerii Balcanice și a Micii Înțelegeri.

„Înțelegerea Balcanică nu este o organizație de agresiune. Ca și Mica Înțelegere, în Bazinul Dunării, ea a fost creată pentru apărarea păcii în Balcani.

„În actuala Europă există două terminologii. Una este terminologia tranșelor, iar cealaltă aceea a păcii create. Mica Înțelegere, Înțelegerea Balcanică și toți aliații și aliații lor se vor servi atâta timp de terminologia păcii, până când pacea va fi întradevăr asigurată și stabilită. Până când vom învăța din nou să vorbim limba europeană“.

Presa austriacă.

În numărul din 13 Februarie, NEUE FREIE PRESSE scrie într'o corespondență din Belgrad:

„Conferința dela Atena nu este numai un eveniment cu caracter local, ci este important pentru întreaga Europă. Orice politică de pace și consolidare, iar misiunea principală a Conferinței dela Atena este să servească pacea și consolidarea în Balcani și în Marea Mediterană răsăriteană întărește tendințele de pace generale“.

NEUES WIENER JOURNAL, din 17 Februarie, publică o corespondență din Atena, semnată de d. James Fether, în care, după ce subliniază importanța conferinței și pentru Europa, scrie în continuare:

„Conferința balcanică dela Atena va crea probabil o clarificare importantă în Sudetul Europei. Bărbații de Stat ai Statelor Balcanice, întruniți în capitala Greciei, vor ajunge fără îndoială la o hotărâre creatoare. Puterile care s'au încercșat odinioară în litigii și rivalități infructuoase se unește acum în vederea unor ținte noi, mult mai nobile: pacea și prosperitatea popoarelor balcanice“.

În numărul din 19 Februarie, REICHPPOST, sub titlul „Încheierea conferinței dela Atena“, publică un articol, din care redăm următoarele:

„Conferința dela Atena a Consiliului Înțelegerii Balcanice, s'a încheiat astăzi cu publicarea unui comunicat, în care se exprimă deplinul acord al celor patru State, cu privire la politica de până acum și viitoarea politică a Înțelegerii Balcanice.

„Temele principale au fost convenția Mediterană dintre Anglia și Italia, atitudinea schimbată a politicii italiene față de Balcani, care a găsit expresie oficială în cuvintele amabile din discursul d-lui Mussolini, adresat Iugoslaviei, precum și în convorbirea dintre contele Ciano și Rustu Aras, și în cele din urmă, poate cea mai importantă, pactul de amicitie dintre Belgrad și Sofia.

„Importanța acestuia din urmă a constat în faptul că a format o piatră de încercare cu privire la construcția internă a Înțelegerii Balcanice și libertatea de acțiune în politica externă a membrilor săi. Stânca, în jurul căreia trebuie să se treacă a constat în contrazicerea care ar fi putut rezulta eventual pentru Iugoslavia, între obligațiunile Înțelegerii balcanice și deciziunile convenției cu Bulgaria. Această contrazicere poate fi formulată în direcția, că Bulgaria renunță deocamdată la politica de revizuire, dar că s'a obligat numai față de Iugoslavia,

la soluționarea pașnică a tuturor eventualelor contradicții.

„Indoielile care s'au ivit din acest motiv, au fost combătute de Iugoslavia, arătându-se că guvernul bulgar, înainte de semnarea convențiunii, a fost exact informat despre angajamentele Iugoslaviei, în urma pactului balcanic. Politica dela Belgrad, nu vede în convenția cu Bulgaria o slăbire, ci o întărire și lărgire a pactului balcanic.

„Consiliul Înțelegerii Balcanice a luat cu satisfacție la cunoștință convenția iugoslavo-bulgară, ca o „contribuție prețioasă la cooperarea amicală a Statelor balcanice“.

„În exterior, adică în primul rând față de marile puteri, politica Statelor Balcanice se prezintă mai puternic dominată de principiul: „Balcanii popoarelor balcanice“.

„Unirea lor, trebuie să le asigure în exterior o poziție de putere independentă și simultan și o pace durabilă. În acest sens s'a salutat și convenția mediterană dintre Anglia și Italia, ca un eveniment care asigură pacea. Cu aceasta au suferit o schimbare decisivă și raporturile Balcanilor cu aceste două mari puteri“.

REICHPOST din 20 Februarie, sub titlul „Italia și Înțelegerea Balcanică“, scrie într'o corespondență din Roma.

„Comunicatul final al sesiunii Înțelegerii balcanice, n'a fost deocamdată comentat oficios.

„Din unele observații, rezultă că la Roma a provocat satisfacție faptul că politica italiană în Mediterana și în Adriatică, a fost privită ca o politică de pace și de apropiere economică. În lucrul acesta se vede un merit personal al d-lui Rustu Aras și al d-lui Stoiadinovici. Probabil că în urma deciziunilor conferinței balcanice, apropierea diferitelor State balcanice de Italia, va înregistra în curând un nou progres.

„După opinia diplomaților de aci ai Micii Înțelegeri, atitudinea pozitivă a Italiei, față de Statele Balcanice, ar favoriza în apropiatul viitor o continuare a destinderii în Europa Centrală“.

Presa elvețiană.

NEUE ZÜRCHER ZEITUNG cu data de 18 Februarie, sub titlul „Politica externă a Statelor Balcanice“, scrie între altele:

„Conferința balcanică dela Atena s'a întrunit într'un moment important pentru Europa Sud-Estică. Este vorba de prima sesiune a Înțelegerii balcanice după semnarea pactului de amicitie iugoslavo-bulgar. Referatul primului ministru iugoslav despre importanța pactului a avut misiunea să risipească orice temeri și să ereeze deplină siguranță cu privire la raporturile între Statele pactului, care și-au manifestat acordul în comunicatul final. Se va redacta un protocol despre interpretarea pactului iugoslavo-bulgar, care să exprime deplinul acord cu pactul balcanic. Cu aceasta urmează să se combată svonurile despre divergențe în Înțelegerea Balcanică.

„Au fost judecate cu calm situația internațională și rezultatele ultimei sesiuni a Consiliului Societății Națiunilor, am ocupat un loc larg, din cauză că Înțelegerea balcanică pune mari nădejdi în cooperarea franco-engleză, care împreună cu convenția dintre Roma și Lon-

dra oferă o garanție sigură pentru menținerea echilibrului în Marea Mediterană“.

„Convorbirea ministrului de externe al Turciei cu contele Ciano la Milano, formează baza unei deciziuni, după care Înțelegerea balcanică urmează să colaboreze activ la reglementarea raporturilor dintre Statele Mediterane și să încerce în vederea acestui scop o luare de contact cu Italia. Nu s'a hotărât încă forma în care va fi îmbrăcată această inițiativă importantă pentru pacea balcanică“.

Presa polonă.

KURJER WARSZAWSKI din 17 Februarie publică o corespondență din Atena, în care relatează că „până în prezent nu s'a dat niciun comunicat despre conferința Înțelegerii Balcanice. Totuși se știe că desbaterile decurg în armonia cea mai deplină și că toate problemele discutate sunt învăluite într'o atmosferă optimistă.

„Punctul cel mai dificil al desbaterilor, adică atitudinea Blocului Balcanic față de acordul iugoslavo-bulgar, a fost lămurit de însuși președintele adunării, d. Stoiadinovici, care a împărtășit toate temerile. Pactul bulgaro-iugoslav și pactul balcanic nu numai că nu sunt în contradicție, dar dimpotrivă se completează reciproc. Iugoslavia nu intenționează cătuși de puțin să se sustragă dela angajamentele sale față de Blocul Balcanic. Declarațiile d-lui Stoiadinovici au fost primite de membrii conferinței cu satisfacția cea mai mare.

„Punctul al doilea: atitudinea față de Italia — a fost prezentat de d. Rustu Aras, care a declarat că Italia doarește să întretie raporturi bune cu toate Statele balcanice și că nu intenționează să ducă o politică de expansiune în Balcani. Politica balcanică a Italiei este pur pacifică. Rezervele pe care le-ar fi putut avea România își pierd din importanță în fața acordului economic italo-român, semnat în ajunul conferinței dela Atena“.

Ziarele GAZETA POLSKA, KURJER PORANNY și altele, cu data de 18 Februarie, publică următoarea telegramă din Atena:

„Conferința miniștrilor de externe ai Înțelegerii Balcanice a luat sfârșit seara aceasta. Comunicatul oficial despre rezultatele conferinței va fi publicat în timpul nopții, iar cei trei miniștri de externe vor părăsi Atena mâine dimineață. D. Antonescu, ministrul de externe al României, în drum, se va opri două zile la Belgrad. D-sa a declarat ziaristilor că pactul de amicitie iugoslavo-bulgar a fost aprobat cu unanimitate de către toți membrii Consiliului permanent al Blocului Balcanic și că premierul Stoiadinovici a primit felicitări că a dus o politică pacifică într'un mod așa de circumspect și cu rezultate bune. Intre d. Stoiadinovici și d. Aras Rüstü s'a ajuns la un acord în ce privește programul vizitei premierului Turciei, d. İsmet İnönü, la Belgrad. Această vizită urmează să aibă loc la începutul lunii Aprilie și ea va fi o întoarcere a vizitei la Ankara a premierului Stoiadinovici, care a avut loc recent“.

Presa polonă din 19 Februarie, sub titluri ca acestea: „Rezultatele lucrărilor conferinței Antantei Balcanice“; „Menținerea și consoalidarea păcii în Balcani“; „Conferința Statelor din Înțelegerea Balcanică a afirmat soliditatea lor“, etc., publică comunicatul oficial al conferinței dela Atena.

MICA ÎNȚELEGERE

Presa iugoslavă.

Ziarul iugoslav SAMOUPRAVA din 11 Februarie, publică un articol intitulat Mica Înțelegere Economică, în care scrie între altele:

„D. Vrbanić, ministrul de industrie și comerț, deschizând la 15 Februarie conferința Consiliului economic al Micii Înțelegeri, va putea să constate mai multe rezultate strălucite înregistrate de colaborarea economică dintre cele trei State. În primul rând se va sublinia tariful uniform al poștelor, telegrafelor și telefoanelor din Statele Micii Înțelegeri. Apoi se va scoate în evidență suprimarea vizelor pentru traficul de călători între Iugoslavia și România, precum și noul tratat comercial iugoslavo-român, ca și acordul asupra traficului de frontieră și convențiunea veterinară.

„Grație eforturilor hotărâte comune de Consiliul economic, exportul iugoslav în Cehoslovacia s'a dublat. Schimburile comerciale cu România încep să meargă pe aceeași cale. Fără îndoială că exportul iugoslav va putea să sporească și mai mult, nu numai în interesul economiei iugoslave dar și în interesul Cehoslovaciei și României.

„Consiliul economic al Micii Înțelegeri va face în reuniunea de la Dubrovnic un nou progres în opera de consolidare a relațiilor economice între cele trei țări”.

Cu acelaș prilej, într'un articol consacrat Micii Înțelegeri, POLITIKA din 12 Februarie afirmă că țarin acestei grupări stă în solidaritatea membrilor săi.

Ziarul arată apoi că încercările dușmanilor Micii Înțelegeri, care caută să acrediteze sentimentul că anumiți membri ai grupării au de gând să denunțe acordul care leagă de partenerii săi, nu au seriozitate și nici putere. POLITICA afirmă apoi că atitudinea Micii Înțelegeri este clară pentru toți cei care doresc menținerea păcii și a stării de lucruri care există azi în Europa.

„Mica Înțelegere a fost și rămâne un stăvilă puternic, de care s'au sfărâmat toate iluziile celor cari nu au acceptat încă situația de după război în Europa Centrală. Solidaritatea membrilor Micii Înțelegeri, încheie ziarul, este perfectă și atitudinea lor față de chestiunile de politică internațională rămâne aceeași, totdeauna unanimă și mereu solidară.

„Statele Micii Înțelegeri nu părăsese nimic din principiile care le-au inspirat totdeauna politica comună și acest lucru trebuie să-l știe limpede toți cei care de-a-rândul anunță slăbirea și chiar dispariția noastră”.

NOVOSTI din Zagreb, cu data de 14 Februarie, publică sub titlul „Mica Înțelegere și Înțelegerea Balcanică”, un articol de fond, în care scrie între altele:

„Toate știrile răspândite în ultimul timp, au o vădită tendință de a contribui la destrămarea celor două alianțe. Mica Înțelegere și Înțelegerea Balcanică, repre-

zintă însă două sisteme de alianță și colaborare internaționale, care tind să garanteze stabilitatea granițelor și colaborarea economică și culturală.

„Este firesc ca cele două organizații să fie socotite piedici serioase pentru tendințele imperialiste ale anumitor State. Încercări de a sparge Mica Înțelegere s'au mai făcut.

„Ele s'au pus la cale fie indirect, prin propunerea altor combinațiuni politice, fie direct prin sprijinirea unor elemente interne. Toate aceste încercări însă, au rămas zadarnice. Mica Înțelegere n'a putut fi sdruncinată și datorită elasticității sale a putut să se apropie și de Rusia Sovietică și de Italia fascistă, de oarece scopul ei este colaborarea și menținerea păcii. Frontul anticomunist a încercat să atragă și Mica Înțelegere. Unii dintre membrii acesteia mențin însă legături de alianță sau raporturi corecte de prietenie cu Rusia Sovietică: adică Cehoslovacia și România. Când noi am reglementat raporturile noastre economice cu Germania, faptul a fost socotit din nou ca încă un prilej de discordie, precum și încercarea de a apropia Cehoslovacia și Italia. Tot astfel a fost socotit și recentul nostru pact cu Bulgaria. Din declarația, d-lui Stoiadinovici, privitoare la politica noastră externă, se poate însă deduce că noi nu urmărim nici slăbirea Micii Înțelegeri și nici a Înțelegerii Balcanice, ci dimpotrivă urmărim menținerea libertății teritoriilor, a demnității naționale, și a solidarității în lupta popoarelor pentru independență”.

Presa cehoslovacă.

Cu data de 9 Februarie, PRAGER PRESSE, publică conferința d-lui inginer Petre Zanker, despre coordonarea economiei Micii Înțelegeri. Conferențiarul a expus între altele, că politica internațională a Statelor Micii Înțelegeri, trebuie să fie completată printr'o politică economică. Forma cea mai eficientă a cooperării ar fi o uniune vamală.

În numărul din 12 Februarie, PRAGER PRESSE, ocupându-se de campania presei germane, împotriva Cehoslovaciei, scrie între altele:

„Presiunea propagandistă a Germaniei urmează să fie exercitată acum și asupra celorlalte State ale Micii Înțelegeri, din cauză că se speră că rezistența nu va fi pretutindeni atât de puternică, precum este în Cehoslovacia.

„Scopul este să se distrugă concepția Micii Înțelegeri, ca mare putere. În locul unei uniuni strânse, ar dori, să se vadă trei State separate. Iată ținta mai vastă a campaniei”.

PRAGER PRESSE, cu data de 14 Februarie, arată că noua campanie împotriva Micii Înțelegeri, care are de scop subminarea ei, va eșua lamentabil.

VIZITA D-LUI VON NEURATH LA VIENA

Presa austriacă.

Intreaga presă vieneză din 12 Februarie publică lungi articole, prin care urează bun sosît în capitala Austriei baronului von Neurath, ministrul de externe al Reichului.

Toate ziarele subliniază comunitatea de interese care există între Austria și Germania, relevând totdeauna și principiul menținerii independenței Austriei.

Ziarul oficios WIENER ZEITUNG scrie: „D-l von Neurath se bucură de încrederea generală. D-sa este una dintre marile figuri actuale ale Reichului, care asigură legătura între trecut și prezent. Ministrul de externe al Reichului a arătat totdeauna mare interes pentru Austria. Sub egida sa s'a încheiat acordul dela 11 Iulie, cu toată opoziția întâmpinată. Prin acest acord cancelarul Hitler și d-l Schuschnigg au pus capăt perioadei de încordare ce exista între cele două țări. Vizita baronului von Neurath la Viena, va fi consacrarea unei mai strânse apropieri între Germania și Austria, în sensul acordului dela 11 Iulie“.

WIENER NEUES TAGEBLATT scrie: „Austria este satisfăcută de a putea constata acum, după atâția ani de dezacord, restabilindu-se între cele două State germane — pe baza principiului egalității — relațiuni naturale“.

Intr'un articol de bun sosît, în onoarea d-lui von Neurath, ministrul afacerilor străine al Reichului, d-l Glaise-Horstenau, ministrul de interne al Austriei, — care după cum se știe, este însărcinat de guvern să stabilească legătura între guvern și „naționaliștii“ austriaci — scrie între altele următoarele în WIENER NEUSTE NACHRICHTEN din 21 Februarie: „In cursul scurtei sale vizite la Viena, d-l von Neurath, va putea dobândi convingerea că este un oaspete binevenit în orașul acesta, care a fost pe vremuri capitală a atâtor împărați germani. D-sa își va putea forma această convingere din felul cum îl va primi populația.

„Acum o săptămână cancelarul Schuschnigg a comunicat hotărîrea sa neclintită de a face apel la colaborarea cercurilor „naționaliste“, care s'au ținut până acum de o parte. Pentru cine vrea să înțeleagă, cancelarul a ară-

tat calea ce ar trebui urmată pentru realizarea acestui scop. Această cale cere din partea tuturor răbdare, jertfe și înțelegere.

„De sigur că o asemenea misiune nu poate fi îndeplinită cu ușurință. Este însă de datoria noastră să dăm a înțelege d-lui von Neurath că cercurile „naționaliste“ austriace sunt conștiente de datoria ce le revine în momentul acesta, atât față de Austria cât și față de Germania și de germanism în general.

„Aceia care își fac altfel de iluzii, acei care nu au priceput sensul experiențelor amare din ultimii ani și vor manifesta public, să știe că lucrează sistematic în folosul adversarilor acordului austro-german din 11 Iulie 1936. Suntem siguri că nu acestea sunt intențiile oricărui adevărat german“.

Presa germană.

VOELKISCHER BEOBACHTER publică, sub titlul „După șase ani“, un articol în legătură cu vizita d-lui von Neurath, ministrul afacerilor străine al Reichului, în care spune între altele următoarele:

„Constatăm, nu fără emoție, că sunt șase ani de când un ministru al afacerilor străine al Reichului nu a mai vizitat Viena. Lucrurile nu trebuiesc precipitate atunci când se urmărește cu adevărat o izbândă.

„Sunt numeroase chestiuni a căror semnificație este pe deplin recunoscută de Austria. Cuvântarea de duminică a cancelarului Schuschnigg a dovedit temeinic această teză. Este vorba în special de pacificarea internă a Austriei și de restaurarea monarhiei, care au nu numai o semnificație pentru politica internă a Austriei, dar care influențează și cursul politicii externe a acestei țări. Chestiunea restaurării monarhiei a mobilizat pe toți adversarii unei înțelegeri austro-germane. Aceștia speră să profite de această chestiune pentru ca să împiedece formarea unei axe Berlin-Viena-Roma.

„Cancelarul Schuschnigg a declarat că poporul austriac este cel chemat să decidă asupra chestiunii restaurării Habsburgilor. Această declarație a spulberat iluziile adversarilor înțelegerii austro-germane, deoarece poporul austriac a știut întotdeauna să ia hotărîri potrivite în clipele cu adevărat hotărîtoare“.

EVENTIMENTELE DIN SPANIA

Presa franceză.

Ziarele franceze din 17 Februarie comentează hotărîrea comitetului de neinterventie de a pune în aplicare proiectul de control elaborat la Londra.

PETIT PARISIEN arată că, în cercurile diplomatice se speră că deciziile dela Londra vor putea înlătura războiul civil și să grăbească o acțiune mediatoare pentru împăcarea celor două părți în luptă: „Ideea mediativă este mereu prezentă în spiritul conducătorilor britanici și francezi. D-l Delbos o consideră ca un rezultat necesar

și logic al tuturor eforturilor desfășurate din vara trecută pentru consolidarea politicii de neinterventie“.

LE MATIN este de aceeași părere și socotește că cea de a doua etapă prevăzută de Quai d'Orsay, adică mediațiunea, va urma după introducerea controlului, mai curând sau mai târziu.

Același punct de vedere îl exprimă și ECHO DE PARIS, care speră că Portugalia va părăsi atitudinea ei „dizidentă“ de până acum: „Atunci, scrie acest ziar, se va putea deschide o eră de mediațiune, proiectele din

Decembrie ale Franței și Angliei vor putea fi reluate și, mai ales, se va putea începe o activitate urgentă a marilor puteri, pentru lichidarea chestiunii mediteranene, căci va trebui ca fiecare să se înapoieze acasă la el și ca liniile de comunicație ale Franței și Angliei să fie degajate prin Mediterana“.

In sfârșit, oficiosul socialist LE POPULAIRE arată că: „Pentru punerea în mișcare a controlului, guvernul francez a făcut importante concesii, acceptând între altele instalarea unei comisii internaționale pe frontierele sale. Intru cât Franța a subordonat totul reușitei planului și păcii europene, chestiunea de prestigiu ridicată de Portugalia, pentru a evita controlul pe frontierele sale, nu este decât un pretext destinat să acopere manevre odioase“.

Numai oficiosul comunistilor din Franța, L'HUMANITÉ, este nemulțumit de termenul acordat pentru punerea în aplicare a controlului, susținând că între timp „invazia în Spania va continua cu asentimentul comitetului de neintervenție“.

In editorialul din 17 Februarie LE TEMPS scrie între altele:

„Ne aflăm, în fine, pe calea realizărilor practice în ceea ce privește organizarea neintervenției în afacerile Spaniei. Comitetul a hotărât ca măsurile relative la voluntarii străini să fie aplicate cu începere dela 20 Februarie și că controlul internațional să intre în vigoare la 6 Martie.

Este adevărat că rezervele Portugaliei mai subsistă încă, dar guvernul britanic va stârni la Lisabona ca să nu se mai pună împotriva măsurilor menite să împiedece orice ingerințe directe sau indirecte în războiul civil, care însângerează Spania.

„Prin urmare dela 6 Martie înainte controlul fiind asigurat la fruntariile terestre și maritime ale Spaniei, cele două partide în luptă nu vor mai dispune decât de mijloacele pe care le posedă în prezent. Astfel se explică înverșunarea luptei ce se dă între cei doi adversari, luptă care pare a se afla în faza decisivă, căci ocuparea orașului Malaga și operațiunile de încercuire ale Madridului, par a grăbi soluția pe teren într'un sens sau într'altul.

„Aceasta ne autoriză să sperăm că în momentul când va interveni ordinea normală din Spania, în conformitate cu aspirațiunile poporului său, bunăvoința tuturor guvernelor va favoriza opera de pacificare și de împăcuiere a unei națiuni greu încercată“.

Majoritatea ziarelor franceze din 20 Februarie comentează cu interes hotărârile luate de subcomitetul de neintervenție dela Londra.

LE MATIN scrie: „In momentul de față în comitetul dela Londra se caută a se defini zonele de acțiune ale fiecărui Stat controlor.

„Se pare că Franța a respins un proiect cuprinzând participarea a patru puteri. Se afirmă că, Franța ar fi preconizat controlul a șase puteri, cu participarea Rusiei Sovietice, cărora ar urma să li se încredințeze un sector important“.

Același ziar adaugă: „Dar Sovietele nu vor să fie cantonate în golful Biscaya, zona care le-ar fi destinată în momentul de față, ei ar dori să li se încredințeze supravegherea zonei marocane. Franța trebuie să se opună în mod absolut la această dorință“.

LE PETIT JOURNAL ia act cu satisfacție de hotărârea Portugaliei, de a nu mai persista într'o atitudine „care s'ar fi întors contra ei“.

LE PEUPLE organul confederației generale a muncii, de sub conducerea d-lui Jouhaux, consideră hotărârile dela Londra, drept „un compromis“, un „camuflaj“, „o perdea de fum destinată să mascheze continuarea comediei“ și cere ca Franța să nu accepte nici ea controlul internațional la frontierele Spaniei.

Presa engleză.

Hotărârile comitetului de neintervenție în războiul civil din Spania, sunt amplu comentate de zierele din 16 Februarie, iar cele din 17 Februarie au chiar articole de fond exprimând satisfacția vădită a opiniei publice engleze.

MORNING POST din 16 Februarie scrie:

„Rezultatul neașteptat al desbaterilor din comitet se datorește în mare parte intervenției viguroase a ambasadorului francez Corbin. In general, aseară se credea că îndărătul limbajului diplomatic al ambasadorului Franței se ascundea amenințarea de a trimete două divizii franceze în Spania și de a pune capăt războiului civil până în 15 zile, în cazul când alte puteri nu ar isprăvi cu amestecul lor“.

DAILY HERALD spune: „In sfârșit, după două luni de negocieri diplomatice și discuții în sânul comitetului, a intervenit un acord. Iată un succes care nu este succes și care nu ar putea trezi entusiasm. Intru'adevăr de două luni, Italia a inundat Spania cu mii de „voluntari“, pentru a ajuta pe rebeli. Se poate foarte bine ca Mussolini să socotească că a trimes lui Franco destui recruți, pentru a-l îngădui să câștige. Fără nicio îndoială, termenul a fost calculat anume în acest scop. Nimeni nu va fi surprins să vadă noi încercături debarcate la Cadix și Malaga, până sâmbătă. Totuși, deși interdicția vine după ce toată lumea își pierduse nădejdea și rușinos de târziu, ea va putea avea chiar și acum oarecare utilitate. Și pe urmă rebelii nu au câștigat încă războiul“.

TIMES din 17 Februarie, scrie în editorial:

„S'a ajuns acum la Londra de către comitetul de neintervenție la un agreement pentru prohibirea de sâmbătă seara încolo, a recrutării, tranzitării și trimeterii de voluntari în Spania.

„Acest agreement poate fi socotit ca o încoronare a unor lungi străduințe, începute mai intens cam pe la Crăciun, printr'un apel din partea guvernelor Francez și Britanic, către celelalte puteri interesate de a coopera la împiedecarea intrării de voluntari străini în Spania...

„Agreementul este un succes bine venit pentru aceia care au căutat să împiedece ca nu cumva conflictul spaniol să nu se întindă dincolo de frontierele Spaniei, ceea ce ar fi trebuit să fie grija principală și pentru alte țări. Totuși, va depinde foarte mult de probitatea cu care va fi aplicat, precum și de eficacitatea controlului“.

Ziarele engleze din 20 Februarie comentează intrarea în vigoare a interzicerii trimeterii de voluntari în Spania și arată că acordul actual nu soluționează problema spaniolă în întregul ei.

DAILY TELEGRAPH scrie: „Voluntarii și munițiile care au fost expediate în Spania, au dus la o prelungire a conflictului. Și au adăugat la ororile războiului civil, dar n'au putut aduce pentru niciuna din părți victoria hotărâtoare.

„Madridul continuă a rezista și, cu toate succesele rebelilor la Malaga și în împrejurimile vechei capitale, forțele guvernamentale dau dovadă de o tenacitate în apărare, care nu lasă generalului Franco nicio speranță

într'o victorie apropiată sau în cucerirea jumătății de țară pe care guvernul din Valencia este hotărât s'o apere.

„In asemenea condițiuni niciuna dintre părți nu va voi să audă de mediațiune. Ahea trebuie să așteptăm momentul prielnic când puterile își vor putea oferi serviciile“.

DAILY HERALD, scrie: „Ce va fi de acum înainte? După șase luni de negocieri, de discuții și de amânări, Europa pune acum în aplicare politica de neintervenție a d-lui Blum. Dar în cursul acestor șase luni, mii de străini au plecat sau au fost trimiși în Spania, spre a lupta pentru unul sau celalt dintre partide. Atâta timp cât acești străini vor rămâne acolo, atâta timp cât generalul Franco va putea arunca brigăzi italiene în luptă la Malaga sau brigăzi germane la Madrid, principiul neimixtării rămâne un deziderat. Atâta vreme cât vor mai rămâne soldați străini în Spania, atât Spania cât și Europa vor continua a fi primejduite.

„Un lucru trebuie să fie înțeles acum: nu este admisibil ca acordul să fie respectat de una dintre părți și căleat de cealaltă parte. Guvernele democratice au îngăduit în trecut unele lucruri pe care ele nu trebuie să le mai permită în viitor“.

Presa italiană.

Comentând hotărîrea comitetului de neintervenție dela Londra, presa italiană, din 16 Februarie, socotește că ca este rezultatul acțiunii Italiei.

Astfel MESSAGGERO scrie: „Reuniunea comitetului a fost hotărîtoare din cauza intervenției energice și ferme a reprezentantului Italiei fasciste, intervenție care a constrâns pe toți membrii comitetului, inclusiv ambasadorul Uniunii Sovietelor, să renunțe la tergiversările și încercările lor obstrucționiste“.

Această voință de a rezolva în mod efectiv chestiunea controlului și neintervenției în Spania a fost regulat manifestată de presa italiană în cursul ultimelor săptămâni.

Toate ziarele italiene, cu data de 17 Februarie publică lungi corespondențe din Londra, relative la hotărîrile comitetului de neintervenție în Spania.

IL POPOLO d'ITALIA scrie: „Declarațiile ambasadorului Italiei, Grandi, au fost sprijinite și de reprezentanții Germaniei. Comitetul, în urma intervenției d-lui

Grandi, a aprobat în principiu următoarele puncte: interzicerea voluntarilor va intra în vigoare pentru toate țările aderente la neintervenție, în ziua de 20 Februarie; toate puterile aderente vor accepta integral controlul terestru și naval, începând din ziua de 20 Februarie; aceste măsuri vor fi în plină funcțiune până în ziua de 6 Martie“.

CORRIERE DELLA SERA scrie: „Energica intervenție a ambasadorului Grandi, a avut un efect imediat. Ambasadorul sovietic s'a găsit constrâns să retragă numeroase obiecțiuni, și anume: aceea contra includerii printre agenții de control a persoanelor de „naționalitate desemnată“; obiecțiunea adusă sistemului de control naval pe zone. Asupra acestui punct ambasadorul sovietic a declarat că Rusia a renunțat la ideea de control naval exercitat de o flotă internațională“.

GIORNALE d'ITALIA din 19 Februarie publică sub semnătura lui Gayda, un articol intitulat „Un pas bun“, în care scrie:

„Prin noul acord dela Londra pentru interzicerea trimiterii de voluntari în Spania, s'a făcut un pas înainte. Multe probleme rămân încă deschise, care trebuiesc examinate și rezolvate. Este problema banilor, care vin și pleacă din Spania. Este problema propagandiștilor și agenților politici și în fine, este problema rechemării voluntarilor străini aflați în Spania“.

Presa portugheză.

Răspunzând comentariilor presei străine cu privire la atitudinea Portugaliei în comitetul de neintervenție, DIÁRIO DE LISBOA din 13 Februarie, scrie între altele:

„Guvernul Portugaliei nu pretinde cătuși de puțin să „saboteze“ în mod „sistematic“ lucrările acestui comitet. El se împotrivesc însă formal unui control exercitat de străini pe teritoriul său, deoarece acest control ar putea însemna într'o oarecare măsură o limitare a suveranității sale pe care onoarea națională n'ar îngădui-o.

„Lupta care se desfășoară într'o țară vecină, între partide de ordine și partide de dezordine, nu ne poate de loc lăsa indiferenți, căci succesul ideilor comuniste în Spania ar constitui o amenințare permanentă pentru menținerea ordinii publice în Portugalia și chiar pentru securitatea externă a țării noastre“.

CHESTIUNEA RESTAURĂRII HABSBUGILOR

Presa austriacă.

Numeroase ziare austriace s'au ocupat foarte deaproape, în ultimul timp, de chestiunea restaurării eventuale a fostei dinastii pe tronul Austriei.

Astfel, NEUES WIENER JOURNAL din 14 Februarie, publică o corespondență din Roma, în care, după ce accentuează că privește chestiunea dinastică în Austria ca o chestiune pur internă a Austriei, scrie în continuare:

„Dacă va sosi momentul în care problema restaurării va deveni actuală în Austria, Italia nu va face niciun fel de dificultăți“.

In numărul din 15 Februarie, NEUE FREIE PRESSE publică recentele declarațiuni ale cancelarului Schuschnigg.

Ziarul arată că d. Schuschnigg s'a ocupat amănunțit de politica externă a Austriei, referindu-se la raporturile cordiale cu Italia și Ungaria. Salutând din nou convenția dela 11 Iulie cu Germania și subliniind acordul Austriei cu punctele de vedere și intențiunile cancelarului german cu privire la necesitatea cooperării pașnice în Europa Centrală.

In ce privește chestiunea dinastică, d. Schuschnigg a declarat că forma de Stat poate fi hotărîută numai de Austria și că nu este permis să se facă experiențe.

NEUES WIENER TAGBLATT din 17 Februarie scrie într-o corespondență din Roma:

„In ce privește restaurarea monarhiei în Austria, s'a făcut de mult cunoscut punctul de vedere al Italiei. După concepția Italiei este vorba de o chestiune pur internă a Austriei. Problema ar obține un caracter internațional numai în cazul când ar fi vorba de o restaurare austro-ungară“.

Baronul von Wiesner, șeful mișcării legitimiste austriace, a adresat din Londra o scrisoare ziarului legitimist DER OESTERREICHER din 18 Februarie în care referindu-se la atacurile din 12 Februarie ale ziarului MUENCHENER NEUESTEN NACHRICHTEN declară între altele:

„Ce înseamnă aceasta că Germania nu va tolera propaganda austriacă în favoarea Habsburgilor? De unde are MUENCHNER NEUESTEN NACHRICHTEN dreptul să vorbească pe un asemenea ton? Aceasta este o chestiune internă a Austriei. Reichul nu are mai multe drepturi în această chestiune ca vreun alt Stat și acordul austro-german din 11 Iulie 1936 interzice orice fel de amestec al Reichului în afacerile interne ale Austriei“.

D. von Wiesner arată că cercurile londoneze au înțeles perfect de bine care este scopul urmărit de presa național-socialistă prin această campanie: să mențină o Austrie fără puteri, care să cadă ușor pradă intențiilor sale pentru a fi în cele din urmă anexată.

NEUES WIENER JOURNAL, cu data de 18 Februarie, sub titlul: „Problema restaurării în Ungaria“, publică un articol de d-l Gustav Gratz, fost ministru de externe al Ungariei.

Intre altele scrie:

„Pare că în Austria guvernul este actualmente favorabil restabilirii monarhiei. În schimb în Ungaria guvernele ocolesc această problemă și evită să-și dea cărțile pe față. Totuși ai impresia că regimul defunctului prim-ministru Gömbös, care a fost antilegitimist și anti-habsburgic, a contribuit foarte mult la întărirea curenților legitimiste în Ungaria. Mai cu seamă cercurile intelectuale au recunoscut cât de mare este primejdia pe care o poate aduce ambiția unora.

„Bineînțeles că restaurarea în Austria nu va avea ca urmare pășirea Ungariei pe același drum. Dat fiind însă strânsa legătură dintre cele două țări, care este o moștenire vie a trecutului, se poate presupune cu mare probabilitate, că politica Austriei îndreptată spre restaurarea monarhiei va avea ca urmare o mișcare asemănătoare în Ungaria.

„Drumurile pe care le-a indicat d-l Schuschnigg în discursul său pentru continuarea mișcării monarhice, pot servi ca model și Ungariei. Partizanii restaurării în Ungaria împărtășesc opiniile exprimate de cancelarul federal, privind și ei problema restaurării ca o chestiune care trebuie să fie decisă numai de Ungaria“.

Presa franceză.

ECHO DE PARIS din 14 Februarie publică, sub semnătura lui Pertinax, un articol în care arată că o mare emoție domnește la Berlin în privința Austriei. Zilele acestea, scrie d-sa, campania în favoarea restaurării monarhice în Austria a fost reluată. Va risca oare cancelarul Schuschnigg să săvârșească un act în fața căruia a dat totdeauna înapoi până acum? Va încerca el oare prin restaurarea Habsburgilor să se libereze de acordul austro-german din 16 Iulie?

ECHO DE PARIS relevă că șeful guvernului austriac n'ar putea fi decât viu impresionat de campania înverșunată dusă de guvernul din Berlin împotriva Cehoslovaciei. D-l Beneș, adaugă ziarul, rezistă cu sânge rece furtunii. El discută actualmente cu fostele partide germane, reprezentate în guvernele cehoslovace prin trei miniștri dela 1925. Acestea, temându-se să nu sufere o înfrângere totală la viitoarele alegeri, deschid calea rașiștilor, împotriva cărora însă se ridică acum.

L'OEUVRE, cu aceeași dată, ocupându-se de aceeași chestiune, afirmă că de patru luni lucrurile nu merg bine între Austria și Germania. Se pare, adaugă d-sa, că d-l Schuschnigg și-a dat seama că trebuie să se resemneze a se supune cancelarului Hitler sau să restabilească monarhia.

Ziarul scrie că s'ar fi dat asigurări Micii Înțelegeri în ce privește restaurarea în sensul că viitorul rege al Austriei nu s'ar mai înfățișa ca moștenitor al fostului imperiu austro-ungar, ci ca un conducător, „landesfuehrer“, care s'ar mulțumi cu întinderea Austriei din secolul al 16-lea, adică cu actualele frontiere.

„Cercurile oficiale germane, încheie L'OEUVRE, sunt foarte supărate de această problemă austriacă pe care o leagă de problema cehă“.

LE TEMPS din 18 Februarie scrie că Italia pare să rămâie neutră față de o mișcare legitimistă austriacă.

„Două idei-forțe, scrie LE TEMPS, în concluzie, par a domina chestiunea austriacă: aceea a Anschluss-ului și aceea a restaurării. Italia nu s'a pronunțat niciodată în contra restaurării. Dar, în schimb, s'a angajat pe deplin împotriva Anschluss-ului. Ea a avut întotdeauna tendința de a considera mișcarea legitimistă ca susceptibilă de a ridica o problemă de ordin intern.

„Prin acordul din 11 Iulie trecut, ea a putut crede că anagajamentul Germaniei de a menține independența Austriei va micșora gravitatea problemei restaurării monarhice. Totuși, această problemă rămâne dinamică; există o vitalitate care-i este proprie și pentru acest motiv, ea depășește toate punctele în care se voește a fi asigurată“.

Presa engleză.

Presa engleză se ocupă cu deosebită atenție de chestiunea eventualei restaurări a Habsburgilor, publicând corespondențele primite și comentând diversele articole publicate de ziarele austriace și germane.

MANCHESTER GUARDIAN din 11 Februarie scoate în evidență intenția ce emană dintr'un articol de fond al ziarului WIENER ZEITUNG, care spune precis că, deși Constituția din 1934 lasă deschisă poarta pentru restaurarea monarhiei, dacă o dorește poporul, acest lucru nu trebuie să se întâmple printr'o lovitură de forță.

TIMES din 12 Februarie publică o corespondență din Viena, care se referă tot la articolul de fond din WIENER ZEITUNG, pe care-l consideră ca un avertisment aspru dat contra oricărei încercări de restaurare de natură bruscă și dramatică.

„Acest articol, adaugă TIMES, a cauzat multă enervare în diverse cercuri și a fost interpretat în multe feluri. Punctul de vedere oficial austriac a fost explicat corespondentului nostru de către colonel Walter Adam, șeful direcției presei a guvernului.

„Părerea că acest articol trebuie socotit ca o declarație semi-oficială, este greșită. Este un produs publicistic asupra căruia n'a avut nicio influență niciun membru al

guvernului și nici alt demnitar... Adevărat, că articolul este de acord în fond cu declarațiile făcute de personajii competente în diverse ocazii, deci nu stabilește un principiu nou“.

DAILY TELEGRAPH din 13 Februarie publică o corespondență din Munich, relativ la restaurarea monarhiei în Austria, din care reiese că un articol publicat în MUENCHENER NEUESTE NACHRICHTEN, reprezentă părerea Germaniei în această privință. Articolul dă un avertisment Austriei că Germania nu va tolera nicio propagandă habsburgică în Austria.

„Insemnătatea considerabilă atribuită acestui articol este și în vederea apropiatei vizite în Austria a baronului Von Neurath“, adaugă DAILY TELEGRAPH.

Ziarele din 15 Februarie publică lungi corespondențe din Viena, referindu-se la declarațiile făcute de cancelarul dr. Schuschnigg, cu prilejul reuniunii anuale a Frontului patriotic.

MANCHESTER GUARDIAN, după ce rezumă discursul, revine asupra chestiei monarhice și arată că din declarațiile cancelarului Austriei reiese următoarele trei puncte:

1. Respectarea marelui tradiții istorice a țării trebuie să continue.
2. Chestiunea formei de guvernământ a Statului trebuie hotărâtă numai de către poporul Austriei, iar nu de puteri străine, pe baza actualei Constituții.
3. Nu se va tolera nicio încercare experimentală, iar propaganda monarhistă trebuie să se adopte complet politicii externe și interne a Austriei.

DAILY TELEGRAPH și MORNING POST se exprimă în același sens.

Presa elvețiană.

In numărul din 13 Februarie, BASLEV NACHRICHTEN, sub titlul: „Habsburg ante portas?“, scrie:

„Fie încurajare sau avertisment, declarațiile oficioase dela Viena nu sunt un produs al coincidenței, din cauză că se fac în momentul călătoriei în Anglia a conducătorului legitimist baronul Wiesner. D-l Wiesner va ține conferințe la Londra, dar va vorbi cu personalități importante și apoi va raporta lui Otto de Habsburg.

„Nu este totemai probabil un succes pozitiv al emisurului habsburgic. Are teren bun la bărbații de Stat englezi. Convingerea că reînnoirea Habsburgilor este cel mai bun mijloc de stabilizare a independenței Austriei. Dar mai puternică este la ei deviza: „Quieta non movere!“ și dorința să se evite orice complicare a situației continentale și așa destul de dificilă. Intrarea arhiduceului Otto în orașul Viena nu este imaginabilă fără mare scandal în străinătate“.

Ziarul examinează apoi eventuala atitudine a Micii Înțelegeri față de această problemă și adaugă:

„In cazul unui protest al Micii Înțelegeri, Germania ar fi de partea ei. Întrebarea este numai, dacă Germania s'ar mulțumi cu un simplu protest.

„Toate aceste sunt cunoscute atât la Viena cât și la Steenockerzul, precum și la Londra. De aceea acțiunea se va pierde probabil în tăcere. Dar cunoaștem și alte prognoasturi din parte, de multe ori bine informată...“.

GAZETTE DE LAUSANNE din 18 Februarie se ocupă în editorial de chestiunea restaurării Habsburgilor, scriind:

„Obstacolul vine din afară. A doua zi după războiu, toți semnatarii tratatelor dela St. Germain și dela Trianon se împotriveau cu aceeași energie unei restaurări a Habsburgilor. De atunci unii s'au calmat, alții au rămas intransigenți. Franța și Anglia s'au abținut de câțva timp să exprime o părere oficială; ele se rezervă. Mica înțelegere, însă, n'a dezarmat.

„Chestiunea se mai complică cu faptul că se admite că o restaurare în Austria va fi urmată de Ungaria. Îngrijorarea subsistă: „Mai bine Anschluss-ul decât reînnoirea Dinastiei“, spunea anul trecut un om de Stat aparținând uneia din cele trei țări.

„In schimb, d-l Mussolini, fără să fi luat poziție definitivă, ar vedea fără plăcere un Habsburg instalat la Viena. El nu dorește neidecum să mai reînceapă concentrarea trupelor italiene la Brenner, precum s'a văzut nevoit s'o facă în August 1934. Aceasta ar modifica întreaga orientare politică a Italiei. Dar iarăși nu vrea ca Austria să cadă în orbita puternicei sale vecine. In Germania se știe aceasta.

„In concluzie, restaurarea Habsburgilor depinde mai mult de împrejurările externe decât de voința Austriei“.

LA TRIBUNE DE GENÈVE, cu aceeași dată, scrie în aceeași chestiune:

„Fără a mai vorbi de reacțiunea Micii Înțelegeri, restaurarea Habsburgilor ar stârni o violentă mânie a Germaniei și ar risca să compromită raporturile de bună vecinătate realizate prin „modus vivendi“ dela 11 Iulie trecut. Chestiunea va fi de altfel evocată foarte curând cu prilejul vizitei d-lui von Neurath la Viena. Este însă foarte puțin probabil ca d-l Schuschnigg să reușească să convingă pe conducătorul politicii externe germane despre oportunitatea monarhiei în Austria.

„In aceste condiții, d-l Schuschnigg nu se poate bizui decât pe sprijinul guvernului dela Roma.

„Dar în ziua când ducele ar accepta să dea guvernului din Viena concursul său formal în această chestiune, faimoasa axă Berlin-Roma ar da semne certe de gravă uzură“.

PROBLEME EUROPENE

PACTUL BULGARU-IUGOSLAV

Vorbind de urmările pactului bulgaro-iugoslav, ziarul PRAZNICINI VESTI scrie în numărul său din 8 Februarie următoarele:

„Rezultatele de pe urma semnării pactului de prietenie sunt evidente. Și aceasta este doar începutul.

„De mai multe zile se află la Sofia mai mulți financieri și economiști iugoslavi, cu misiunea de a studia posibilitățile pentru stabilirea unor legături economice între cele două State.

„Intre alții, a sosit directorul Uniunii băncilor iugoslave, care tratează chestiunea înființării unei mari bănci bulgaro-iugoslave. Se studiază în amănunțime chestiunea

înființării unor Camere de comerț bulgaro-iugoslave la Sofia și Belgrad, cu filialele lor la: Filipopoli, Varna, Burgas, Zagreb și Liubliana. Se mai studiază de asemenea chestiunea schimbului de produse între cele două țări, care, deși agricole, pot schimba destule din produsele lor. Din studiile de până acum, s'a putut constata că multe din produsele noastre, mai ales cele textile, pot găsi un bun deținator în Iugoslavia.

„Trimișii iugoslavi au putut realiza o înțelegere pentru a plasa în țara lor cărbunii și bricheții bulgari.

„Persoanele ce s'au angajat la crearea de noi posibilități economice și comerciale între cele două State lucrează din inimă și mare entuziasm, de aceea sunt multe șanse de succes.

„Se așteaptă și alte măsuri pentru animarea și mai mult a legăturilor culturale și economice între cele două popoare înrudite“.

GERMANIA ȘI ACȚIUNEA ÎN FAVOAREA PĂCII

In AGENCE ECONOMIQUE ET FINANCIÈRE din 13 Februarie d. Henri Bèrenger, președintele comisiunii de politică externă a Senatului, afirmă:

„Diplomația germană nu va izbuti să disocieze acțiunea concertată a Franței și Angliei, în favoarea păcii, aprobată de democrația Statelor-Unite, care, dacă vrea pacea lumii, ține și la menținerea libertăților individuale și la independențele naționale.

„Marea Britanie și Franța nu se lasă impresionate de demonstrațiile revizioniste. Ele au dovedit acest lucru de curând, în chestia Balearelor și Marocului, și la nevoie îl vor mai dovedi.

„Ambele țări se reîntorc în tăcere, dar puternic. Ele vor continua atât cât va fi nevoie, în Europa și aiurea“.

D. Berenger încheie spunând că în 1938 Germania nu va reuși să domine lumea prin forță, cum n'a reușit nici în 1914.

POLITICA EXTERNĂ A IUGOSLAVIEI

SAMOUPRAVA, în numărul din 15 Februarie, publică un articol de fond, în care examinează, cu ocazia conferinței Balcanice dela Atena, situația Iugoslaviei în domeniul internațional. După ce relevă marile eforturi, morale care s'au făcut în ultimul timp și care au fost amintite în expozeul d-lui Stoiadinovici, ziarul constată că datorită politicii interne și externe duse de actualul prim-ministru, Iugoslavia este astăzi un foarte puternic factor internațional și caracterul pozitiv al politicii externe a dat rezultate din cele mai bune.

RAPORTURILE RUSO-FINLANDEZE

BAVDE din 8 Noembrie, comentând relațiunile dintre Finlanda și Uniunea Sovietică, spune între altele:

„Raportul Sovietic este legat de cel finlandez, a cărui țară este vecină Uniunii Sovietice prin istoria luptei cu țarismul, această „închisoare a popoarelor“.

„Poporul finlandez a dus în continuu lupta contra țarismului și imperialismului rus. În lupta sa el a fost totdeauna susținut de bolșevicii ruși, astăzi învingători.

„Timp de 10 ani poporul finlandez a luptat pentru eliberarea sa, având totdeauna ca aliat credincios proletariatul rus.

„Independența sa națională este datorită revoluției din Octomvrie, grație căreia clasa muncitorească rusă a distrus „temnița popoarelor“, răsturnând puterea burgheză.

„Guvernul Sovietic a recunoscut în 1918 independența statului finlandez.

„Cetățenii Sovieticii știu însă că elementele anti-sovietice din Finlanda nutresc gânduri agresive față de U. R. S. S., activând în folosul fascismului german. Spre restabilirea bunelor relațiuni între ambele state, ar fi necesar ca cercurile conducătoare finlandeze să pună capăt activității agresive a acestor elemente.

„Sperăm că sosirea la Moscova a ministrului de externe finlandez, d. Slolsti, va sprijini dezvoltarea relațiilor amicale dintre Finlanda și U. R. S. S.“.